

Київський національний торговельно-економічний університет

Кафедра обліку та оподаткування

ВИПУСКНА КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на тему:

«ОБЛІК ДОХОДІВ ВІД ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НА ПІДПРИЄМСТВІ ТУРИСТИЧНОГО БІЗНЕСУ»

Студента 2 курсу, 1м групи,
спеціальності 071 «Облік і
оподаткування»,
спеціалізації «Облік і
оподаткування в
міжнародному бізнесі»

Чугаєвої Діани
Романівни

Науковий керівник
кандидат економічних наук,
старший викладач

Шушакова
Ірина Костянтинівна

Гарант освітньої програми
доктор економічних наук,
доцент

Король
Світлана Яківна

Київ 2021

Київський національний торговельно-економічний університет

Факультет фінансів та обліку

Кафедра обліку та оподаткування

Ступінь вищої освіти «магістр»

Спеціальність «Облік і оподаткування»

Спеціалізація «Облік і оподаткування в міжнародному бізнесі»

Затверджую

Зав. кафедри _____ Фоміна О.В.

« ____ » _____ 2021 р.

**Завдання
на випускн кваліфікаційну роботу студенту**

Чугасвої Діани Романівни

1. Тема випускної кваліфікаційної роботи: «Облік доходів від зовнішньоекономічної діяльності на підприємстві туристичного бізнесу»

Затверджена наказом ректора від «28» грудня 2020 р. № 3916 «заочна» .

2. Строк здачі студентом закінченого роботи «16» грудня 2021 р.

3. Цільова установка та вихідні дані до роботи

Метою роботи є дослідження теоретико-методичних основ та розробка практичних рекомендацій щодо обліку доходів від зовнішньоекономічної діяльності на підприємстві туристичного бізнесу.

Об'єктом дослідження є процес обліку доходів від зовнішньоекономічної діяльності на підприємстві туристичного бізнесу.

Предметом дослідження є теоретико-методичні, організаційні та практичні питання обліку від зовнішньоекономічної діяльності на підприємстві туристичного бізнесу.

4. Консультанти по роботі (проекту) із зазначенням розділів, за якими здійснюється консультування:

Розділ	Консультант (прізвище, ініціали)	Підпис, дата	
		Завдання видано	Завдання виконано

5. Зміст випускної кваліфікаційної роботи (перелік питань за кожним розділом)

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОБЛІКУ ДОХОДІВ ВІД ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НА ПІДПРИЄМСТВІ ТУРИСТИЧНОГО БІЗНЕСУ

1.1. Економічна сутність, класифікація та визнання доходів від зовнішньоекономічної діяльності на підприємстві туристичного бізнесу

1.2. Концептуальні засади обліку та оподаткування доходів від зовнішньоекономічної діяльності на підприємстві туристичного бізнесу

Висновки до розділу 1

РОЗДІЛ 2. СУЧАСНИЙ СТАН ОБЛІКУ ДОХОДІВ ВІД ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НА ТОВ «ЗЕВС-ТРЕВЕЛ»

2.1. Організація обліку доходів від зовнішньоекономічної діяльності на підприємстві туристичного бізнесу

2.2. Фінансовий облік доходів від зовнішньоекономічної діяльності та узагальнення інформації про них у звітності на підприємстві туристичного бізнесу

2.3. Особливості обліку доходів від зовнішньоекономічної діяльності за умов застосування інформаційних систем і технологій

Висновки до розділу 2

РОЗДІЛ 3. УДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКУ ДОХОДІВ ВІД ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НА ТОВ «ЗЕВС-ТРЕВЕЛ»

3.1. Напрями удосконалення обліку доходів від зовнішньоекономічної діяльності на ТОВ «ЗЕВС-ТРЕВЕЛ»

3.2. Удосконалення обліку доходів від зовнішньоекономічної діяльності в системі прийняття управлінських рішень

Висновки до розділу 3

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

6. Календарний план виконання роботи

№ п/п	Етапи виконання ВКР	Термін виконання	
		За планом	Фактично
1	Узгодження плану та оформлення завдання	31.12.2021 р.	31.12.2021 р.
2	Подання статті на кафедру	02.06.2021 р.	02.06.2021 р.
3	Вступ. Подання розділу 1	23.04.2021 р.	23.04.2021 р.
4	Подання розділу 2	25.06.2021 р.	25.06.2021 р.
5	Подання розділу 3. Висновки	08.10.2021 р.	08.10.2021 р.
6	Подання завершеної роботи на кафедру для реєстрації	25.10.2021 р.	25.10.2021 р.
7	Попередній захист	09.11.2021 р.	09.11.2021 р.
8	Подання завершеної (переплетеної) роботи та електронної версії в ПДФ на кафедру	16.11.2021 р.	16.11.2021 р.

7. Дата видачі завдання 30.12.2020 р.

8. Керівник випускної кваліфікаційної роботи _____ І.К. Шушакова

9. Гарант освітньої програми _____ С.Я. Король
(підпис)

10. Завдання прийняв до виконання студент _____ Д.Р. Чугаєва
(підпис)

11. Висновок керівника випускної кваліфікаційної роботи

Керівник випускної кваліфікаційної роботи _____
(підпис, дата)

12. Висновок про випускну кваліфікаційну роботу

Випускна кваліфікаційна робота студентки Д.Р. Чугаєвої може бути допущена до захисту в екзаменаційній комісії.

Гарант освітньої програми _____ Король С.Я.
(підпис, прізвище, ініціали)

Завідувач кафедри _____ Фоміна О.В.
(підпис, прізвище, ініціали)

« _____ » _____ 2021 р.

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОБЛІКУ ДОХОДІВ ВІД ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НА ПІДПРИЄМСТВІ ТУРИСТИЧНОГО БІЗНЕСУ	6
1.1. Економічна сутність, класифікація та визнання доходів від зовнішньоекономічної діяльності на підприємстві туристичного бізнесу	6
1.2. Концептуальні засади обліку та оподаткування доходів від зовнішньоекономічної діяльності на підприємстві туристичного бізнесу	10
Висновки до розділу 1	15
РОЗДІЛ 2. СУЧАСНИЙ СТАН ОБЛІКУ ДОХОДІВ ВІД ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НА ТОВ «ЗЕВС-ТРЕВЕЛ»	17
2.1. Організація обліку доходів від зовнішньоекономічної діяльності на підприємстві туристичного бізнесу	17
2.2. Фінансовий облік доходів від зовнішньоекономічної діяльності та узагальнення інформації про них у звітності на підприємстві туристичного бізнесу	23
2.3. Особливості обліку доходів від зовнішньоекономічної діяльності за умов застосування інформаційних систем і технологій	29
Висновки до розділу 2	33
РОЗДІЛ 3. УДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКУ ДОХОДІВ ВІД ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НА ТОВ «ЗЕВС-ТРЕВЕЛ»	35
3.1. Напрями удосконалення обліку доходів від зовнішньоекономічної діяльності на ТОВ «ЗЕВС-ТРЕВЕЛ»	35
3.2. Удосконалення обліку доходів від зовнішньоекономічної діяльності в системі прийняття управлінських рішень	40
Висновки до розділу 3	46
ВИСНОВКИ	48
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	51
ДОДАТКИ	57

ВСТУП

Актуальність теми. Туристична діяльність, як і будь-яка інша, неможлива без одержання доходу, а суб'єкти туристичного підприємництва (туроператори, турагенти та ін.) не можуть функціонувати без позитивних результатів своєї діяльності, тобто без прибутку, який без доходу теж неможливий.

Туризм є одним із тих секторів всесвітньої економіки, що постраждав найбільше у зв'язку з обмеженнями на пересування. В Україні сьогодні спостерігається значне відставання у темпах впровадження заходів на підтримку туристичного сектора, що ставить під серйозну загрозу конкурентоспроможність галузі на глобальному ринку протягом прогнозованого періоду відновлення впродовж 2021 року. Згідно з прогнозами експертів, кількість міжнародних туристів цього року може скоротитися від 58% до 78%, що призведе до скорочення витрат відвідувачів з 1,5 трлн доларів (в 2020 році) до 310-570 млрд. Подальша боротьба з пандемією може призвести до того, що без роботи в цьому секторі залишаться близько 120 млн осіб [48] (дод.А).

Зазначене доводить актуальність теми випускної кваліфікаційної роботи, враховуючи важливість доходів як основного показника, що формує прибуток підприємства туристичного бізнесу.

Вагомим внесок до розв'язання проблем обліку доходів від зовнішньоекономічної діяльності на підприємстві туристичного бізнесу внесли вітчизняні вчені: Бутинець Ф. [29], Волкова І.А. [2], Волотковська Ю. [3], Гордополов В.Ю. [4], Давидова К. [7], Жиглей І.В., Осіпчук Д.С. [9], Єфімчук О. [10], Ковальчук Т.Г. [19] та ін. Крім того питанням теорії, регулювання та методології ведення обліку доходів, зокрема від зовнішньоекономічної діяльності на підприємстві туристичного бізнесу, досліджувалися такими зарубіжними вченими: Бенджамін Хілл М.І. Кутером, Девідом А., Чаттерджі Б., Гончаренко О.М., Дічев І.Д., Король С.Я.,

Кузьменко О.О. та ін.

Безперечно, що їх дослідження сприяють розвитку теорії та методології обліку і фінансової звітності. Водночас вихід вітчизняних підприємств на міжнародні ринки капіталу, розвиток міжнародних стандартів обліку та звітності, впровадження Інтернет-технологій потребують удосконалення теоретико-методологічних положень щодо обліку доходів від зовнішньоекономічної діяльності на підприємстві туристичного бізнесу. Більше того розв'язання зазначених питань сприятиме підвищенню рівня якості фінансової звітності, а також забезпечить довіру користувачів до звітної інформації. Важливістю та практичною значущістю окреслених проблем обґрунтовується вибір теми випускної кваліфікаційної роботи, її актуальність, мета, завдання і зміст.

Мета і завдання дослідження. Метою роботи є дослідження теоретико-методичних основ та розробка практичних рекомендацій щодо обліку доходів від зовнішньоекономічної діяльності на підприємстві туристичного бізнесу.

Виходячи з мети випускної кваліфікаційної роботи її **завданнями** є:

- обґрунтувати економічну сутність, класифікацію та визнання доходів від зовнішньоекономічної діяльності на підприємстві туристичного бізнесу;
- окреслити концептуальні засади обліку та оподаткування доходів від зовнішньоекономічної діяльності на підприємстві туристичного бізнесу;
- описати організацію обліку доходів від зовнішньоекономічної діяльності на підприємстві туристичного бізнесу;
- дослідити фінансовий облік доходів від зовнішньоекономічної діяльності та узагальнення інформації про них у звітності на підприємстві туристичного бізнесу;
- визначити особливості обліку доходів від зовнішньоекономічної діяльності за умов застосування інформаційних систем і технологій;

- розробити напрями удосконалення обліку доходів від зовнішньоекономічної діяльності на ТОВ «ЗЕВС-ТРЕВЕЛ»;
- удосконалити облік доходів від зовнішньоекономічної діяльності в системі прийняття управлінських рішень.

Об'єктом дослідження є процес обліку доходів від зовнішньоекономічної діяльності на підприємстві туристичного бізнесу.

Предметом дослідження є теоретико-методичні, організаційні та практичні питання обліку від зовнішньоекономічної діяльності на підприємстві туристичного бізнесу.

У випускній кваліфікаційній роботі було використано методи діалектичного пізнання; балансової ув'язки фінансово-економічних показників, графічного зображення, а також економічного контролю.

Інформаційною базою дослідження стали закони, нормативно-правові документи Кабінету Міністрів, Міністерства фінансів, підручники, навчальні та практичні посібники, теоретичні та методологічні розробки вітчизняних та зарубіжних науковців, аналітичні матеріали, джерелами яких були наукові публікації, інформація бухгалтерського обліку та фінансової звітності за 2015-2019рр.

Практична значущість дослідження полягає в апробації практичних рекомендацій щодо обліку доходів від зовнішньоекономічної діяльності на підприємстві туристичного бізнесу.

Апробація результатів дослідження за темою ВКР здійснено шляхом публікації статті у збірнику наукових праць студентів КНТЕУ, 2021.

Структура роботи. Випускна кваліфікаційна робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел та додатків.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОБЛІКУ ДОХОДІВ ВІД ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НА ПІДПРИЄМСТВІ ТУРИСТИЧНОГО БІЗНЕСУ

1.1. Економічна сутність, класифікація та визнання доходів від зовнішньоекономічної діяльності на підприємстві туристичного бізнесу

Термін «дохід» (з англ. income) [52] означає приплив активів, внаслідок певного виду діяльності. Фінансовий стан кожного господарюючого суб'єкта характеризується тим, як розміщені його кошти та з яких джерел вони формуються. Дохід підприємства позиціонує собою одну з основних узагальнюючих категорій фінансово-господарської діяльності підприємства. Отримання доходів – це свідчення того, що послуги, надані підприємством знайшли свого споживача та відповідає вимогам попиту ринку та іншим технічним характеристикам та властивостям. Отримання доходу підприємством свідчить про те, що воно є фінансово спроможним за умови, якщо розмір одержаних доходів перевищує понесені витрати.

Багато вчених-економістів присвятили свою увагу дефініції «дохід», зокрема її сутність наведено з різних точок зору у табл. 1.1 (дод.Б). З наведених визначень видно, що наразі не існує єдиного підходу до визначення терміну «дохід», що, нажаль, значно ускладнює процес гармонізації бухгалтерського обліку. У зв'язку із цим на практиці існують певні труднощі під час визнання доходу у нестандартних ситуаціях.

Формування та активне становлення видів господарської діяльності позитивно впливає на отримання доходів та понесення витрат. Оскільки, розвиток видів діяльності створює «живильне середовище» для розвитку підприємництва, виступає важелем для зміни структури економіки, каталізатором всього ринкового середовища, що залишається не змінним впродовж тривалих проміжків часу і змушує змінювати довкола себе інші категорії та явища [2].

В Україні на сьогодні виділяють такі види діяльності, які наведені на рис.1.1.

Рис.1.1 Види діяльності підприємства та їх характеристика

Джерело: розроблено на основі [27]

Безперечно, розвиток всіх видів діяльності наведених вище сприяє становленню конкуренції, економії та раціональному використанні матеріальних, нематеріальних та трудових ресурсів, а також застосуванню сильнодіючих стимулів щодо заохочення покупців [15]. У результаті їх здійснення підприємство отримує різноманітні доходи, що згруповані на рис. 1.2.

Згідно з НП(С)БО 15 «Дохід» визнані доходи в бухгалтерському обліку класифікуються за такими групами наведеними на рис. 1.3.

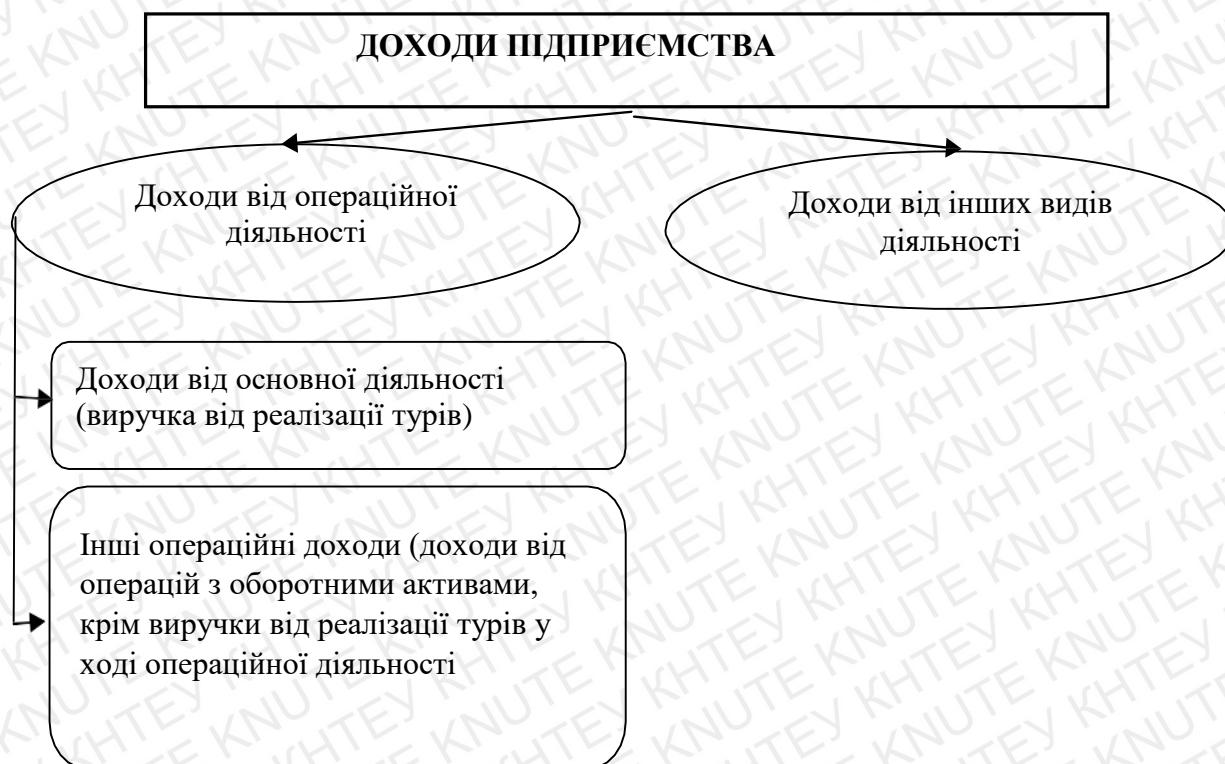

Рис.1.2. Поділ доходів туристичного підприємства залежно від видів діяльності

Джерело: розроблено на основі [2]

Дохід (виручка) від реалізації послуг – загальний дохід від реалізації або послуг без вирахування наданих знижок та непрямих податків і зборів (податку на додану вартість, акцизного збору тощо). Чистий дохід від реалізації послуг визначається шляхом вирахування з доходу від реалізації послуг наданих знижок, доходів, що за договорами належать комітентам та податків і зборів [35].

До складу інших операційних доходів включаються суми інших доходів операційної діяльності підприємства, крім чистого доходу від реалізації послуг.

До складу фінансових доходів включаються дивіденди, відсотки та інші доходи, отримані від фінансових інвестицій (крім доходів, які обліковуються за методом участі в капіталі).

До складу інших доходів, зокрема, включаються дохід від реалізації

фінансових інвестицій; дохід від неопераційних курсових різниць та інші доходи, які виникають у процесі господарської діяльності, але не пов'язані з операційною діяльністю підприємства [35].

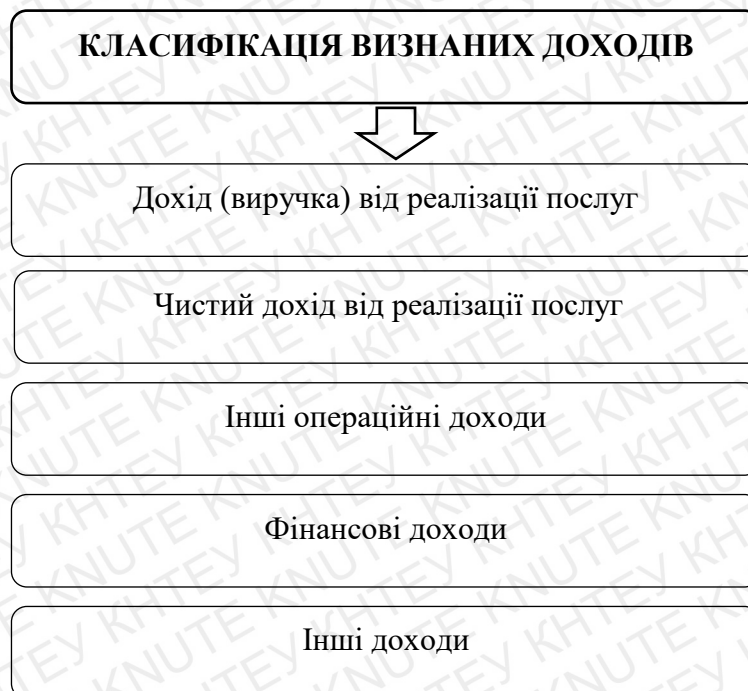

Рис.1.3. Класифікація визнаних доходів в бухгалтерському обліку за групами

Джерело: розроблено на основі [28]

Класифікація доходів підприємства за видами діяльності, також, наведена в дод. Д.

Отже, дохід є основною складовою мети діяльності підприємства. Для його формування організації можуть залучати різноманітні джерела: як основну сферу діяльності, так і додаткові угоди поза неї. Класифікація доходу є важливою ланкою як для управлінського обліку та планування, так і з метою оподаткування і визначення прибутку.

Зовнішньоекономічна діяльність підприємства ґрунтується на можливості одержання економічних вигод виходячи з переваг міжнародного поділу праці, міжнародних ділових відносин. Це пов'язано з тим, що виробництво

певного товару, його збут або надання певного виду послуг в іншій країні має більше переваг, ніж така діяльність всередині країни. Таким чином, ЗЕД здійснюється в тій країні і з тими партнерами, які є найвигіднішими [5].

Одержання доходу від продажу послуг іноземним резидентам розглядається як експорт послуг, а плата за послуги - як їх імпорт. У міжнародних економічних відносинах продається і купується велика кількість різноманітних послуг і поряд з послугами перевезення та фінансовими послугами найважливішими для міжнародного бізнесу є, також, туризм. Визнання доходів від експортних операцій доцільно здійснювати відповідно до п.137.1 Податкового кодексу України, тобто за датою переходу покупцеві права власності на такий товар [32].

Курсові різниці, які виникають під час здійснення розрахунків за експортними операціями визначаються згідно з НП(С)БО 21 «Вплив змін валютних курсів».

Курсові різниці вираховують тільки за монетарними статтями, тобто грошовими коштами та активами і зобов'язаннями, які будуть отримані або сплачені в певній сумі грошових коштів.

Особливості нормативного регулювання впливають обумовлені концептуальними засадами обліку та оподаткування доходів від зовнішньоекономічної діяльності на підприємстві туристичного бізнесу.

1.2. Концептуальні засади обліку та оподаткування доходів від зовнішньоекономічної діяльності на підприємстві туристичного бізнесу

Організаційні і правові засади, що регулюють здійснення ЗЕД на Україні формуються на основі Закону України “Про зовнішньоекономічну діяльність”[45]. Разом з тим функції органів державного регулювання наведені у табл. 1.1.

Таблиця 1.1

Державне регулювання зовнішньоекономічної діяльності

Органи державного регулювання	Функції органів державного регулювання
Верховна Рада України	Приймає закони
	Визначає напрями ЗЕД
	Ратифікує міжнародні договори
Кабінет Міністрів України	Координує зовнішньоекономічні зв'язки
	Затверджує нормативні акти
	Укладає міжнародні договори
Національний банк України	Реалізує валютну політику
	Регулює курс національної валюти
	Здійснює облік розрахунків з одержання кредитів
Міністерство економічного розвитку	Забезпечує проведення єдиної політики ЗЕД
	Контролює діяльність суб'єктів ЗЕД
Антимонопольний комітет України	Контролює дотримання антимонопольного законодавства
Міжвідомча комісія з міжнародної торгівлі	Регулює діяльність суб'єктів ЗЕД
Державна митна служба	Здійснює митний контроль
	Видає акти з питань митної політики
Органи місцевого управління	Здійснюють державну реєстрацію суб'єктів ЗЕД
	Контролюють діяльність суб'єктів ЗЕД

Джерело: узагальнено автором на основі

Безперечно, що Закон України “Про зовнішньоекономічну діяльність” передбачає управління ЗЕД операціями шляхом прийняття різних актів державними установами України, які регулюють експортно-імпорту діяльність за допомогою постанов, інструкцій, наказів, листів та розпоряджень.

Концептуальний аспект обліку доходів від зовнішньоекономічної діяльності на туристичному підприємстві регулюють:

- Закони України “Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні”, “Про аудиторську діяльність”; «Про валюту і валютні операції».
- Кодекси України (Податковий, Бюджетний, Господарський, Цивільний);
- Укази Президента України; постанови і рішення Кабінету Міністрів України; накази, постанови, розпорядження, листи, роз'яснення

міністерств та відомств, серед яких, в контексті нашого дослідження, варто відмітити Постанови Правління Національного банку України (далі НБУ) «Про затвердження Положення про здійснення операцій із валютними цінностями» від 02.01.2019 р. №2; «Про затвердження Положення про заходи захисту та визначення порядку здійснення окремих операцій в іноземній валюті» від 02.01.2019 р. №5; «Про затвердження Інструкція про порядок валютного нагляду банків за дотриманням резидентами граничних строків розрахунків за операціями з експорту та імпорту товарів» від 02.01.2019 р. №7; «Про затвердження Положення про транскордонне переміщення валютних цінностей» від 02.01.2019 р. №3;

- НП(С)БО 10 “Дебіторська заборгованість”, НП(С)БО 11 “Зобов’язання”, НП(С)БО 15 “Дохід”, НП(С)БО 21 “ Вплив змін валютних курсів”;

- Вказівки, інструкції, положення; плани рахунків бухгалтерського обліку (національний, галузеві, спрощений, робочі);

- Наказ про облікову політику підприємства туристичного бізнесу.

Крім того, діюче законодавчо-нормативне регулювання у сфері обліку доходів від зовнішньоекономічної діяльності на туристичному підприємстві заплутане, складне у розумінні, містить багато протиріч. Все це значно ускладнює систему обліку і звітності підприємств і визначає актуальність досліджень у напрямку вдосконалення обліку доходів операцій ЗЕД підприємств. Розроблено схему законодавчо-нормативного регулювання обліку експортно-імпортних операцій (рис. 1.4).

Головним чином до нормативних актів, які регулюють облік доходів від ЗЕД можна віднести НП(С)БО 10 «Дебіторська заборгованість», НП(С)БО 11 «Зобов’язання», НП(С)БО15 «Доходи», НП(С)БО 21 «Вплив змін валютних курсів», Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов’язань і господарських операцій підприємств і організацій (дод.В).

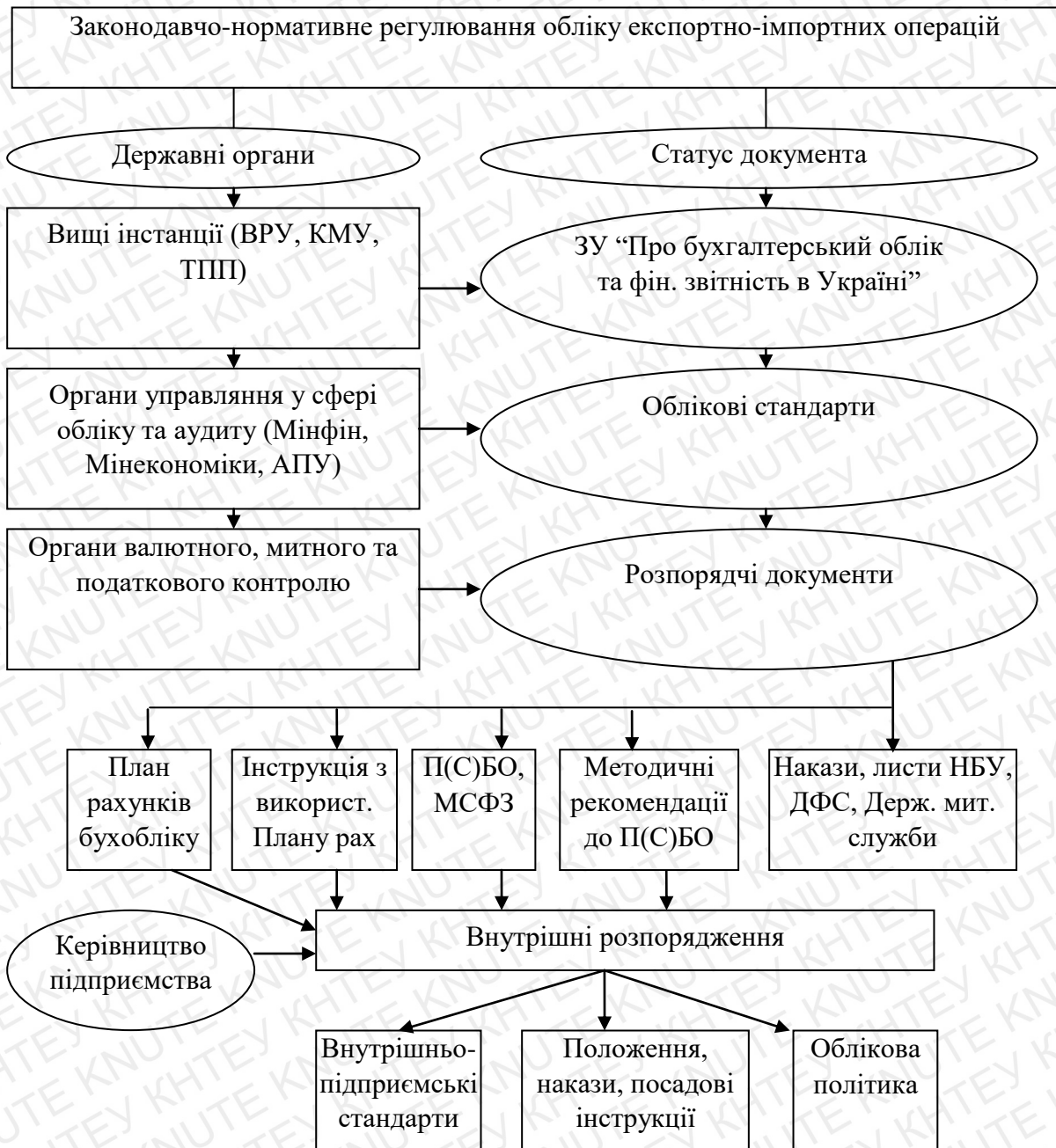

Рис. 1.4. Законодавчо-нормативне регулювання обліку доходів

Джерело: узагальнено автором на основі

Визначаючи концептуальні положення обліку доходу від зовнішньоекономічної діяльності на підприємстві туристичного бізнесу необхідно враховувати особливості туристичної галузі та нормативного регулювання, що визначає її специфічність. Так, визначення, дане Всесвітньою торговою організацією, дозволяє окреслити коло підприємств, які безпосередньо відносяться до туристичної галузі: «Туристичні та послуги, що відносяться до організації мандрівок, включають послуги, які надаються

готелями та ресторанами (в тому числі кейтеринг), туристичними агентствами і туроператорами, туристсько-екскурсійними організаціями, а також інші відповідні послуги» [52]. У даному визначенні не уточнюється об'єкт, на які вказані послуги спрямовані, тобто ознакою приналежності до галузі туризму виступає лише той факт, що данні послуги будуть надаватися підприємствами туристичної індустрії.

Суб'єктами у сфері туристичного бізнесу є:

- туроператори - юридичні особи, для яких виключною діяльністю є організація та забезпечення створення туристичного продукту, реалізація та надання туристичних послуг, а також посередницька діяльність із надання характерних та супутніх послуг і які в установленому порядку отримали ліцензію на туроператорську діяльність;
- турагенти - юридичні особи, а також фізичні особи - суб'єкти підприємницької діяльності (далі -СПД), які здійснюють посередницьку діяльність з реалізації турпродукту туроператорів і турпослуг інших суб'єктів туристичної діяльності, а також посередницьку діяльність щодо реалізації характерних та супутніх послуг;
- інші СПД, які надають послуги з тимчасового розміщення (проживання), харчування, екскурсійні, розважальні та інші турпослуги;
- гіді-перекладачі, екскурсоводи, провідники та інші фахівці;
- фізичні особи, які не є СПД та надають послуги з тимчасового розміщення (проживання), харчування тощо [52].

Згідно з Міждержавними стандартами ДСТУ 28681.1-95 «Туристично-екскурсійне обслуговування. Проектування туристичних послуг» та ДСТУ 28681.2-95 «Туристично-екскурсійне обслуговування. Туристичні послуги. Загальні вимоги», туристична послуга трактується як результат діяльності туристичного підприємства по задоволенню відповідних потреб туристів. У

даному визначенні не має прямої вказівки на те, які саме підприємства слід відносити до галузі туризму. А також задоволення яких саме потреб туристів можливо включити в туристичне обслуговування. Відповідно до Закону України «Про туризм» термін «туристична послуга» включає послуги суб'єктів туристичної діяльності по розміщенню, харчуванню, транспортному, інформаційно-рекламному обслуговуванню, а також послуги закладів культури, спорту, побуту, розваг тощо, спрямовані на задоволення потреб туристів [9].

Важливим, також, є врахування положень міжнародних стандартів, зокрема МСФЗ 15 «Дохід від договорів з клієнтами» [26]. На відміну від НСБО «Дохід», МСФЗ 15 запроваджує єдину та всеосяжну основу для розуміння того, як визнавати виручку і коли. Порівняльна характеристика НСБО «Дохід», МСФЗ 15 «Дохід від договорів з клієнтами» наведена в додатку Д. Основним принципом стандарту є те, що продавець має визнавати виручку, відображаючи передачу обіцяних товарів або послуг покупцю в сумі, що відображає відшкодування, яке покупець розраховує отримати в обмін на ці товари або послуги [26]. Крім того, МСФЗ 15 «Дохід від договорів з клієнтами» не встановлює конкретних правил визнання доходу, а лише містить набір принципів для прийняття підприємством самостійних рішень.

Висновки до розділу 1

Узагальнення результатів дослідження щодо природи доходів від зовнішньоекономічної діяльності на підприємстві туристичного бізнесу, їх обліку та відображення у фінансовій звітності дозволило зробити деякі висновки:

- однією з найважливіших складових стратегії фінансової політики є політика максимізації показника прибутку, на який безпосередньо впливають доходи діяльності.

- доходи класифікуються за різними групами, основною для обліку і фінансової звітності є їх класифікація за видами діяльності (операційна, фінансова, інноваційна).

Методологічні засади формування в бухгалтерському обліку інформації про доходи від зовнішньоекономічної діяльності на підприємстві туристичного бізнесу та її розкриття у фінансовій звітності визначає НП(С)БО 15 «Дохід». У цьому стандарті встановлено, що дохід визнається під час збільшення активу або зменшення зобов'язання, що зумовлює зростання власного капіталу (за винятком зростання капіталу за рахунок внесків учасників підприємства), за умови, що оцінка доходу може бути достовірно визначена [25].

РОЗДІЛ 2

СУЧАСНИЙ СТАН ОБЛІКУ ДОХОДІВ ВІД ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НА ТОВ «ЗЕВС-ТРЕВЕЛ»

2.1. Організація обліку доходів від зовнішньоекономічної діяльності на підприємстві туристичного бізнесу

Об'єктом дослідження в роботі обрано підприємство ТОВ «ЗЕВС-ТРЕВЕЛ», яке згідно Статуту та Установчого Договору, створене у відповідності із Господарським кодексом України, шляхом реєстрації у 27.05.2013 р. Адреса підприємства: 03035, м.Київ, Солом'янський район, вул. Василя Сурикова, буд. 3.

Основним видом діяльності підприємства є

79.12 Діяльність туристичних операторів.

Іншими видами діяльності зареєстровано:

79.90 Інші види послуг з бронювання і супутні їм послуги

49.39 Інші види наземних пасажирських перевезень, не віднесені до інших категорій.

Підприємство є юридичною особою, керується в своїй діяльності чинним законодавством України та Статутом, має відокремлене майно, самостійний баланс, свій фірмовий бланк, печатку з найменуванням, штамп, поточний, валютний та інші рахунки в установах банків. ТОВ «ЗЕВС-ТРЕВЕЛ» забезпечує самоокупність, фінансування витрат господарської діяльності, матеріальне заохочення, соціальний розвиток колективу та діє на основі затвердженого статуту, самостійно визначає напрямки своєї господарської діяльності, має право володіння і розпорядження одержаним доходом.

Підприємство здійснює оперативний і бухгалтерський облік результатів своєї роботи, веде статистичну звітність. Бухгалтерія ТОВ «ЗЕВС-ТРЕВЕЛ» є самостійним структурним підрозділом і знаходиться у безпосередній

підпорядкованості директора, а всі питання організації обліку і складання звітності – головному бухгалтеру.

Організаційна структура ТОВ «ЗЕВС-ТРЕВЕЛ» наведено на рис. 2.1.

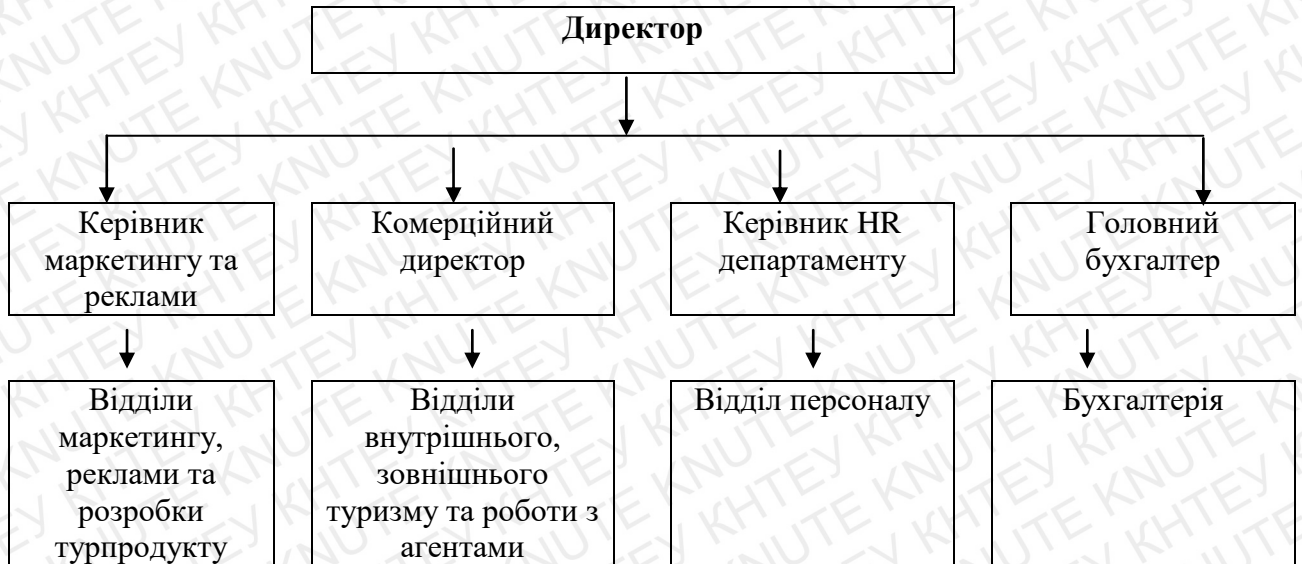

Рис. 2.1. Організаційна структура підприємства ТОВ «ЗЕВС-ТРЕВЕЛ»

Джерело: складено за даними ТОВ «ЗЕВС-ТРЕВЕЛ»

Питання щодо організації обліку на ТОВ «ЗЕВС-ТРЕВЕЛ» покладено на головного бухгалтера. Так, головний бухгалтер ТОВ «ЗЕВС-ТРЕВЕЛ»:

- забезпечує дотримання на підприємстві встановлених єдиних методологічних засад бухгалтерського обліку, складання і подання у встановлені строки фінансової звітності;
- організовує контроль за відображенням на рахунках бухгалтерського обліку всіх господарських операцій;
- бере участь в оформленні матеріалів, пов'язаних з недостачею та відшкодуванням втрат від недостачі, крадіжками і псуванням активів підприємства [19].

При організації та веденні бухгалтерського обліку ТОВ «ЗЕВС-ТРЕВЕЛ» керується Законом України «Про бухгалтерський облік та

фінансову звітність в Україні», стандартами бухгалтерського обліку та Планом рахунків, відповідними листами та вказівками на законодавчому рівні

Для забезпечення ведення бухгалтерського обліку ТОВ «ЗЕВС-ТРЕВЕЛ»:

- самостійно обрало форму організації бухгалтерського обліку;
- визначило облікову політику підприємства.

Організаційну структуру бухгалтерії ТОВ «ЗЕВС-ТРЕВЕЛ» представлено на рис. 2.2.

Рис. 2.2. Організаційна структура бухгалтерії ТОВ «ЗЕВС-ТРЕВЕЛ»

Джерело: складено за даними ТОВ «ЗЕВС-ТРЕВЕЛ»

Підприємство самостійно розробляє та затверджує штатний розклад, визначає оклади, форму та систему оплати праці, та залучення співробітників до діяльності підприємства. На підприємстві встановлено розпорядок робочого дня, змінність, надання вихідних днів і відпусток згідно діючого трудового законодавства. Працівники підприємства підлягають соціальному та медичному страхуванню та соціальному забезпеченню в порядку та умовах, що передбачені діючим законодавством України.

З метою формування загального розуміння фінансового стану ТОВ «ЗЕВС-ТРЕВЕЛ» нами проведено аналіз його техніко-економічних показників на основі фінансової звітності (дод.Ж) за останні чотири роки

2017-2020 рр., а саме форма № 1 Баланс (Звіт про фінансовий стан) та форма № 2 Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід) (табл.2.1).

Таблиця 2.1

**Динаміка фінансових результатів ТОВ «ЗЕВС-ТРЕВЕЛ»
за 2017-2020 рр.**

(тис. грн)

№ з/п	Показники	2017 р.	2018р.	2019р.	2020р.	Відхилення 2020 р. до		
						2017р.	2018р.	2019р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9
2	Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	421	252,4	3341,7	133,3	287,7	119,1	3208,4
3	Інші доходи	31,9	37,9	347,5	274,8	-242,9	-236,9	72,7
4	Інші операційні витрати	-341,1	-413,3	-4009	-1195,4	854,3	782,1	-2813,6
5	Фінансовий результат до оподаткування	111,8	-123	-319,8	-787,3	899,1	664,3	467,5
6	Податок на прибуток	0	-99,7	206,2	81,8	-81,8	-181,5	124,4
7	Чистий прибуток (збиток)	111,8	-222,7	526	869,1	-757,3	-1091,8	-343,1

Джерело: розрахунки проведені за даними ТОВ «ЗЕВС-ТРЕВЕЛ»

Аналізуючи дані таблиці 2.1 необхідно додати, що у 2021 році дохід від реалізації путівок склав 133,3 тис. грн, що порівняно з 2017 р. на 3208,4 тис. грн менше. Таке сильне падіння доходів пов'язано перш за все з пандемією, спричиненою Covid-19. Так, у 2020 році ТОВ «ЗЕВС-ТРЕВЕЛ» реалізовано всього 112 путівок загальною вартістю 2880,06 тис. грн, що зазначено в статистичному звіті (дод.). За структурою отриманий дохід у розмірі 133,3 тис. грн включив дохід від роботи з фізичними особами 105,9 тис. грн та дохід від роботи з турагентами 27,4 тис. грн.

Відповідальність за організацію бухгалтерського обліку та забезпечення реєстрації фактів здійснення всіх господарських операцій у первинних документах, збереження опрацьованих документів, реєстрів і звітності протягом встановленого терміну, але не менше трьох років [19], несе директор ТОВ «ЗЕВС-ТРЕВЕЛ».

Ведення бухгалтерського обліку та складання фінансових звітів на підприємстві здійснюється з дотриманням принципів, затверджених ст.4 Закону України “Про бухгалтерський облік і фінансову звітність” [41]. ТОВ «ЗЕВС-ТРЕВЕЛ» відображає господарські операції у фінансовому та податковому обліках, використовує елементи управлінського обліку та подає статистичну звітність.

Основною метою ведення фінансового обліку на ТОВ «ЗЕВС-ТРЕВЕЛ» є забезпечення реєстрації фактів господарської діяльності в цілому по підприємству та зокрема щодо доходів від операційної діяльності та в подальшому узагальнення цієї інформації у фінансовій звітності. Таким чином, відповідно до зазначеної мети можна узагальнити ключові завдання фінансового обліку доходів від зовнішньоекономічної діяльності на ТОВ «ЗЕВС-ТРЕВЕЛ»:

- своєчасне, повне і достовірне відображення доходів операційної діяльності;
- точне і правильне чистих доходів від надання туристичних послуг;
- забезпечення контролю та регулювання джерел формування доходів тощо [4].

Для побудови ефективної системи фінансового обліку доходів від зовнішньоекономічної діяльності необхідно проаналізувати стан на надати пропозиції щодо удосконалення організації та методики обліку доходів від зовнішньоекономічної діяльності на ТОВ «ЗЕВС-ТРЕВЕЛ».

Так, розглянемо більш детально процес організації фінансового обліку доходів від зовнішньоекономічної діяльності, який включає в себе питання пов’язані з документальним оформленням операцій з отримання доходів від надання туристичних послуг, використання певних облікових регістрів, а також формування організації синтетичного обліку доходів, зокрема робочого плану рахунків.

В основі організації обліку доходів операційної діяльності лежать наступні принципи:

- документування доходів та повне їх відображення на рахунках обліку туристичних послуг;
- групування доходів за джерелами надходження.

Основними завданнями організації обліку операційних доходів підприємств туристичної сфери послуг є забезпечення: правильного визначення та достовірної оцінки доходів туристичного підприємства; правильного і повного документального оформлення в регістрах обліку доходів та результатів діяльності; контроль за виконанням договорів по реалізації послуг; своєчасного одержання достовірної інформації.

Відповідальність за організацію бухгалтерського обліку та забезпечення фіксування фактів здійснення всіх господарських операцій у первинних документах, збереження оброблених документів, регістрів і звітності протягом встановленого терміну, але не менше трьох років, несе директор ТОВ «ЗЕВС-ТРЕВЕЛ», який здійснює керівництво підприємством відповідно до законодавства та установчих документів. Строки зберігання відповідних документів на підприємстві наведено в табл. 2.2.

Таблиця 2.2

Терміни зберігання документів бухгалтерського обліку та звітності на ТОВ «ЗЕВС-ТРЕВЕЛ»

Документи бухгалтерського обліку та звітності	Строк зберігання
1	2
Річні бухгалтерські звіти, примітки до звітів, спеціалізовані форми	До ліквідації підприємства
Первинні документи, які фіксують факт виконання господарської операції, які є підставою для здійснення записів до регістрів бухгалтерського обліку та податкових записів	3 роки (при умові завершення перевірки податковими органами з питань дотримання податкового законодавства)
Облікові регістри (головна книга, журнали тощо)	3 роки

Джерело: [39]

Відповідальність за несвоєчасне складання первинних документів і регістрів бухгалтерського обліку та недостовірність відображених в них даних несуть особи, які склали та підписали ці документи.

Для обліку доходів підприємства Планом рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій [13] передбачені рахунки 7 класу «Доходи і результати діяльності».

Враховуючи специфіку та масштаби діяльності на туристичному підприємстві використовуються лише декілька рахунків для обліку доходів, зокрема:

Рахунок 70 «Доходи від реалізації» субрахунки: 701 «Дохід від реалізації готової продукції», 702 «Дохід від реалізації товарів», 703 «Дохід від реалізації робіт і послуг».

Рахунок 71 «Інший операційний дохід» субрахунок 712 «Дохід від реалізації інших оборотних активів».

Рахунок 73 «Інші фінансові доходи» субрахунок 732 «Відсотки одержані».

Характеристика рахунків (субрахунків) класу 7 «Доходи і результати діяльності», що використовуються на ТОВ «ЗЕВС-ТРЕВЕЛ» наведена в дод.П

Правильна організація обліку доходів від зовнішньоекономічної діяльності в суб'єкта туристичного бізнесу є запорукою формування ефективного інформаційного забезпечення при прийнятті управлінських рішень та реалізації цілей підприємства

2.2. Фінансовий облік доходів від зовнішньоекономічної діяльності та узагальнення інформації про них у звітності на підприємстві туристичного бізнесу

Туристичний продукт (турпродукт), який є основним результатом діяльності підприємства туристичного бізнесу, що забезпечує одержання доходів від зовнішньоекономічної діяльності є послугою, а послуга - це те,

що споживається у процесі надання (ЦКУ). Тобто надання послуг здійснюється за фактом їх надання, тобто після завершення туру (а не на дату «попередньої» передачі туристам турпакетів, коли послуги ще фактично не надані).

Як правило, туроператори працюють за попередньою оплатою. Передоплата, яка надійшла від туристів в оплату турів, згідно НП(С)БО 15 «Дохід» дохід туроператора не збільшує. Дохід у фінансовому обліку туроператор визнає на рахунку Кт 703 «Дохід від реалізації робіт і послуг» :

- за кожним укладеним туристичним договором;
- за фактом надання послуг (тобто з урахуванням ступеня завершеності операцій — у момент закінчення їх надання згідно з НП(С)БО 15 «Дохід» .

Таким чином, туроператор формує дохід на дату закінчення туру, тобто надання туристам обіцяного обсягу сервісу.

У більшості випадків акт наданих послуг з туристами після закінчення туру не оформлюється. Тому документальним підтвердженням доходу у туроператора є бухгалтерська довідка.

Дохід відображається бухгалтерським записом:

Дт 361 «Розрахунки з вітчизняними покупцями»;

Кт 703 «Дохід від реалізації робіт і послуг».

Одночасно з доходами туроператор визнає і «пов'язані» з наданням турпослуг витрати - собівартість реалізованого турпродукту

Дт 903 «Собівартість реалізованих послуг і робіт»

Кт 23 «Виробництво».

Собівартість визначають за кожним турпродуктом, і вона потрапляє до витрат у періоді визнання доходу, тобто за фактом надання турпослуг [52].

В деяких випадках туроператор працює зі своїми партнерами за агентськими (посередницькими) договорами, що передбачено ГКУ. Зокрема, за агентськими договорами туроператор може реалізовувати страхові послуги (видавати туристам необхідні їм у поїзді страхові поліси), а також

квитки на проїзд, екскурсії, концерти, спектаклі та інші подібні заходи і путівки. Зрештою, виконувати функції турагента, перепродаючи турпродукти інших туроператорів. Продаж чужих турпродуктів або інших послуг за агентськими договорами в обліку туроператора-посередника відображається транзитом, здійснюючи запис:

Дт 361 «Розрахунки з вітчизняними покупцями»;

Кт 703 «Дохід від реалізації робіт і послуг», з одночасним зменшенням доходу за Дт 704 «Вирахування з доходу». Причому дата, на яку здійснюються зазначені бухгалтерські записи, - це також дата завершення туру. Тобто дохід і вирахування з нього відображаються за фактом надання туристичних послуг [52].

Турператор, який виступає посередником, свою агентську винагороду включає до доходу на підставі акта наданих послуг з одночасним бухгалтерським проведенням:

Дт 377 «Розрахунки з іншими дебіторвми»

Кт 703 «Дохід від реалізації робіт і послуг» .

Якщо ж туроператор, навпаки, для продажу турпродукту сам залучає турагента, витрати на виплату турагентської винагороди для нього будуть витратами на збут, та відобразатися за Дт 93 «Витрати на збут» [52].

Порядок відображення в обліку операцій зовнішньоекономічної діяльності в умовах виїзного туризму наведено в табл.2.3.

Якщо турагент продає тур від імені туроператора за ціною, нижчою, ніж встановлена у договорі початкова ціна і це передбачено договором з туроператором, то турагент робитиме знижку за рахунок своєї агентської винагороди. У фінансовому обліку туроператора така знижка теж відобразиться. За фактом надання послуг туроператор відображає дохід за Дт 703 на суму фактичної вартості туру з урахуванням знижки. Але оскільки турагент надає знижку за рахунок власної агентської винагороди, витрати туроператора на виплату такої винагороди турагенту за Дт 93 теж зменшиться.

Таблиця 2.3

**Відображення в обліку операцій зовнішньоекономічної діяльності
(виїзного туризму)**

№ з/п	Зміст господарської операції	Кореспонденції рахунків				Сума, грн.
		Згідно інструкції		на ТОВ «ЗЕВС-ТРЕВЕЛ»		
		Дт	Кт	Дт	Кт	
1	2	3	4	5	6	7
1	Надійшла оплата за тур від туристів	311	681	311	681	261000
2	Перераховано кошти для купівлі інвалюти	333	311	333	311	35000
3	Зараховано на рахунок придбану інвалюту	312	333	312	333	£1000 32900
4	Відображено комісійну винагороду банку	92	685	92	685	50
		685	333	685	333	50
5	Відображено різницю між комерційним і офіційним курсом НБУ	942	333	942	333	300
6	Повернуто залишок гривень на поточний рахунок	311	333	311	333	1750
7	Перераховано оплату нерезиденту	371	312	371	312	£1000 33100
8	Відображено курсову різницю	312	714	312	714	200
9	Придбано міжнародні авіаквитки	371	311	371	311	12000
10	Отримано придбані авіаквитки	331	631	331	631	12000
11	Перераховано до страхової компанії оплату за страхові поліси для туристів	377	311	377	311	3000
12	Отримано страхові поліси	024	—	024	—	3000
13	Видано страхові поліси туристам	—	024	—	024	3000
14	Сформовано собівартість туристичних послуг	23	632, 331	23	632, 331	45100
15	Надано турпослуги (тур завершено)	361	703	361.1	703.1	258000
16	Нараховано податкові зобов'язання з ПДВ на базу оподаткування	703	641	703.1	641	35483,33
16	Відображено реалізацію страхових полісів	361	703	361.2	703.2	3000
17	Вираховано з доходу суму, яка належить страховій компанії	704	377	704.1	377	3000

1	2	3	4	5	6	7
18	Нараховано винагороду за агентські послуги	361	703	361.3	703.3	180
19	Отримано агентську винагороду	311	361	311	361.3	180
20	Відображено залік заборгованостей	681	361	681	361.1 361.2 361.3	261000

Джерело: [13]

Тобто при реалізації турагентом туру зі знижкою і дохід, і витрати туроператора зменшаться на суму знижки. А отже фінансовий результат від цього не зміниться.

У податковому обліку базовими є дані фінансового обліку. Тобто, реалізація турпродуктів впливає на об'єкт оподаткування податком на прибуток так само, як і на фінансовий результат, визнаний у фінансовому обліку. Тому у туроператора з високими доходами не буде «туристичних» коригувань, окрім «амортизаційних» різниць або, якщо постачальники послуг зареєстровані у відповідних територіях.

Облік ПДВ туроператора ґрунтується на положеннях ПКУ ст. 207.

Доходи від операційної діяльності відображаються також в декларації з податку на прибуток ТОВ «ЗЕВС-ТРЕВЕЛ».

Форма квартальної та річної податкової декларації з податку на прибуток єдина та затверджена Наказом Мінфіну від 20.10.2015 р. № 897 (у редакції наказу Мінфіну від 28.04.2017 р. № 467). Ця універсальна форма використовується всіма суб'єктами господарювання, які сплачують податок на прибуток, у тому числі страховиками, постійними представництвами нерезидентів. Проте, для звітування у 2021 році вже використовується оновлена форма Податкової декларації з податку на прибуток із змінами, внесеними наказом Мінфіну від 27.10.2020 р. №649.

Інформація про доходи і витрати підприємства повинна відображатися у фінансовій звітності. Зокрема, суми визнаних доходів відображаються у

формі 2 «Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупні доходи)» (далі - форма 2).

Інформація про доходи відображаються в наступних рядках фінансової звітності (табл. 2.4).

Основним нормативним документом, яким може керуватися підприємство при відображенні доходів у звітності, є Методрекомедації 433.

Таблиця 2.4

Розкриття інформації про доходи та фінансові результати від операційної діяльності в фінансовій звітності ТОВ «ЗЕВС-ТРЕВЕЛ»

Шифр і назва рахунку	Номер рядку в Звіті про фінансові результати(Звіт про сукупний дохід) (ф.№2)
1	2
70 „Доходи від реалізації”	рядок 2000
71 „Інші операційні доходи”	рядок 2120
79 „Фінансові результати”	рядки 2090,2095,2190,2195,2290,2295,2350

Джерело: [23]

Основною задачею формування фінансової звітності, є надання користувачам для прийняття ними рішень повної, правдивої, неупередженої інформації про фінансовий стан, результати від надання послуг відповідно до положень НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»[27]. Малі та середні підприємства, складають фінансову звітність за допомогою НП(С)БО 25 «Фінансовий звіт суб’єкта малого підприємництва» [38].

Методика відображення у фінансовій звітності ТОВ «ЗЕВС-ТРЕВЕЛ» доходів наведено в дод. Р.

Проаналізовано особливості відображення у фінансовій звітності ТОВ «ЗЕВС-ТРЕВЕЛ» інформації про доходи від операційної діяльності. У статті «Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)» відображається дохід (виручка) від реалізації продукції, товарів, робіт,

послуг (у т.ч. платежі від оренди об'єктів інвестиційної нерухомості) за вирахуванням наданих знижок, вартості повернутих раніше проданих товарів, доходів, що за договорами належать комітентам (принципалам тощо), та податків і зборів. У статті «Інші операційні доходи» відображаються суми інших доходів від операційної діяльності підприємства, крім чистого доходу від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг): дохід від операційної оренди активів; дохід від операційних курсових різниць; відшкодування раніше списаних активів; дохід від роялті, тощо.

2.3. Особливості обліку доходів від зовнішньоекономічної діяльності за умов застосування інформаційних систем і технологій

Туристична сфера є інформаційно-насиченою, оскільки характеризується різноманітністю ділових зв'язків із партнерами, динамічністю бізнес-процесів, індивідуалізацією туристичних послуг, технологічним удосконаленням та високою конкуренцією. У зв'язку з цим, розвиток туристичного бізнесу стає неможливим без впровадження сучасних інформаційних технологій, які забезпечують:

- інтеграцію і зв'язок;
- покращання якості послуг;
- передачу великого обсягу інформації;
- збільшення швидкості обслуговування та ефективність діяльності; можливість враховувати потреби кожного індивідуального клієнта;
- ефективний зворотній зв'язок [55].

У практичній діяльності туристичних підприємств застосовуються різноманітні види інформаційних технологій, а саме:

- глобальні розподільчі системи;
- системи бронювання та резервування;
- електронні інформаційні системи;

- інформаційні системи менеджменту;
- мобільні системи зв'язку;
- послуги глобальної комп'ютерної мережі Інтернет.

Застосування сучасних інформаційних технологій підвищує безпеку та якість туристичних послуг. Нині в туризмі використовують *глобальні розподільчі системи* (Global Distribution System), які забезпечують швидке і зручне бронювання квитків на транспорт, резервування місць у готелі, прокат автомобілів, обмін валют, замовлення квитків на спортивні та культурні заходи і т.д. Найбільшими глобальними розподільчими системами на міжнародному ринку туристичних послуг є AMADEUS, Worldspan, Galileo, Sabre (табл.2.5) [50].

Таблиця 2.5

Глобальні розподільчі системи в туризмі

Показники	Sabre	AMADEUS	Galileo	Worldspan
1	2	3	4	5
Кількість працівників	9000	3654	Дані відсутні	3200
Розподіл	Більше 59000 турагентств	54405 турагентств у 198 країнах	Більше 52000 турагентств у 116 країнах	20210 турагентств у 60 країнах
Доходи	2,5 млрд. дол. США	1,6 млрд. євро	1,6 млрд. дол. США	Дані відсутні
Кількість бронювань	467,1 млн.	393,9 млн.	345,1 млн.	Дані відсутні
Постачальники	450 авіакомпаній, 53000 готелів, 54 компанії з прокату автомобілів	480 авіакомпаній, 54641 готелів, 47 компаній з прокату автомобілів	425 авіакомпаній, 60000 готелів, 23 компанії з прокату автомобілів, 430 туроператорів	533 авіакомпаній, 47000 готелів, 45 компаній з прокату автомобілів

Джерело: [50]

Такі системи дозволяють резервувати всі основні складові туристичної інфраструктури, тобто вони фактично утворюють загальну інформаційну систему, яка пропонує розподільчі мережі для всієї туристичної галузі. Проте, враховуючи особливості національної бухгалтерської системи та норм податкового законодавства, як правило, туристичні компанії окремо

використовують спеціалізоване програмне забезпечення для ведення бухгалтерського обліку [52].

Характеристика програм в системі обліку підприємства наведено в дод.С.

Так, ТОВ «ЗЕВС-ТРЕВЕЛ» для обліку використовує програмний продукт 1с: Бухгалтерія 8.0. Проте, з 2021 р компанія заключила договір на обслуговування та придбала рішення Бухгалтерія. Туризм, розроблений на базі типового програмного продукту "Бухгалтерія". Конфігурація містить додаткові функціональні особливості специфічні для туристичної галузі.

На відміну від інших рішень даного розробника додані наступні довідники:

- тури,
- види турів,
- реклама,
- напрямку,
- рейси,
- населені пункти,
- готелі,
- категорії готелів,
- категорії населення,
- потенційні клієнти,
- види дзвінків,
- типи документів, що засвідчують особу,
- значення властивостей об'єктів і призначення властивостей [55].

Довідник тури зберігає інформацію про турах, які реалізує ТОВ «ЗЕВС-ТРЕВЕЛ», в них зберігається інформація про послуги, що надаються в межах туру (проживання, харчування) їх вартості і характеристики (тип номера standart, superior і т.д.), тривалості туру і багато інших властивостей. Довідник реклами служить для отримання інформації про ефективність витрат на різні види реклами. Довідник напрямку служить для

характеристики туру за напрямками (країнам, містам). Довідники потенційні клієнти і види дзвінків потрібен для фіксування вхідних дзвінків потенційних клієнтів і для подальшої роботи з ними.

Основним документом підсистеми ТОВ «ЗЕВС-ТРЕВЕЛ» є документ «Заявка на тур». В даному документі вказується тур, напрямок, період туру, список туристів, платник, постачальник туру (туроператор), терміни оплат, що надаються послуги (свої і чужі), дати і час проживання в готелях і перебування в рейсах. На підставі заявки може виписуватися заявка на бронювання з можливістю її друку. Особливістю обліку наданих турпослуг в даній конфігурації, є те, що в тур (заявку) можуть входити і свої послуги і послуги туроператорів. Витрати на свої послуги накопичуються на витратному рахунку і продаються як своя продукція (з рахунку 26 «Готова продукція») а в кінці місяця розраховується фактична собівартість своєї продукції (своїх турів), продаж ж здійснюється за плановою собівартістю. Чужі послуги враховуються як товар [16].

В результаті роботи в даній конфігурації ТОВ «ЗЕВС-ТРЕВЕЛ» може отримати такі звіти:

- Звіт з продажу турів,
- розрахунки за заявками на тури з покупцями,
- розрахунки за заявками на тури з постачальниками,
- розрахунки за заявками,
- кількість і терміни не оплачених заявок,
- аналіз роботи співробітників (менеджерів),
- ефективність реклами, список туристів.

А також додано автоматичне формування регламентованих звітів 1-ТУР (к) і 1 ТУР, що відсутнє в інших версіях.

Головна перевага використання даної конфігурації, є те, що вся інформація зберігається в одній інформаційній базі і технологічні операції туроператорської діяльності, і проведення з бухгалтерського та податкового обліку [55].

Висновки до розділу 2

Дослідження, проведене у другому розділі, дозволило виявити та проаналізувати особливості організації та методики обліку доходів від зовнішньоекономічної діяльності підприємств туристичного бізнесу. Встановлено, що у більшості випадків акт наданих послуг з туристами після закінчення туру не оформлюється. Тому документальним підтвердженням доходу у туроператора є бухгалтерська довідка.

Розглянуто особливості відображення у фінансовій звітності інформації про доходи від операційної діяльності. У статті «Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)» відображається дохід (виручка) від реалізації продукції, товарів, робіт, послуг (у т.ч. платежі від оренди об'єктів інвестиційної нерухомості) за вирахуванням наданих знижок, вартості повернутих раніше проданих товарів, доходів, що за договорами належать комітентам (принципалам тощо), та податків і зборів. У статті «Інші операційні доходи» відображаються суми інших доходів від операційної діяльності підприємства, крім чистого доходу від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг): дохід від операційної оренди активів; дохід від операційних курсових різниць; відшкодування раніше списаних активів; дохід від роялті, відсотків, отриманих на залишки коштів на поточних рахунках в банках, дохід від реалізації оборотних активів (крім фінансових інвестицій), необоротних активів, утримуваних для продажу, та групи вибуття, дохід від списання кредиторської заборгованості, одержані штрафи, пені, неустойки тощо.

Розглянуто особливості оподаткування доходів від операційної діяльності, пов'язаних з реалізацією послуг. Об'єктом оподаткування доходів операційної діяльності з постачання послуг на ТОВ «ЗЕВС-ТРЕВЕЛ» (п. 185.1 ст. 185 Податкового кодексу) є операції платників податку з надання сервісних послуг (у т.ч. організація бенкетів). База оподаткування операцій з постачання послуг визначається виходячи з їх договірної (контрактної)

вартості, але не нижче звичайних цін, визначених відповідно до ст. 39 Податкового Кодексу, з урахуванням загальнодержавних податків та зборів.

РОЗДІЛ 3

УДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКУ ДОХОДІВ ВІД ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НА ТОВ «ЗЕВС-ТРЕВЕЛ»

3.1. Напрями удосконалення обліку доходів від зовнішньоекономічної діяльності на ТОВ «ЗЕВС-ТРЕВЕЛ»

Організація обліку доходів залежить від багатьох чинників: технологічного процесу на підприємстві; складу та обсягу відомостей, необхідних для управління господарськими процесами; нормативно-правових актів, що регулюють бухгалтерський облік; принципів матеріальної відповідальності; структури бухгалтерського апарату та розподілу обов'язків між працівниками; документообігу; форми ведення бухгалтерського обліку; наукової організації праці [6]. Перераховані чинники доповнюють наступними: галузь, вид діяльності, форма власності, організаційно-правова форма, система оподаткування, особливості ціноутворення, стратегія розвитку, обсяг діяльності, рівень автоматизації, державне регулювання, інформаційне забезпечення, рівень кваліфікації кадрів, тощо. (табл.3.1)

Таблиця 3.1

Вплив чинників на організацію обліку доходів від зовнішньоекономічної діяльності

Чинник 1	Вплив на організацію фінансового обліку доходів, витрат 2
Галузь і вид діяльності	Склад доходів і витрат, розподіл обов'язків щодо їх реєстрації у первинних документах, перелік та зміст первинних документів, порядок накопичення доходів і витрат в облікових регістрах, методика розрахунку фінансових результатів, порядок коригування їх розміру на результати інвентаризації, порядок відображення у звітності
Форма власності, організаційно-правова форма	Склад доходів і витрат, методика розрахунку фінансових результатів, структура фінансових результатів, розподіл обов'язків щодо формування фінансових результатів, порядок використання прибутку (покриття збитків), відображення у звітності

Продовження табл. 3.1

1	2
Система оподаткування	Види постійних та тимчасових різниць, методика розрахунку фінансових результатів, відстрочених податкових активів та податкових зобов'язань, використання оподаткованого прибутку, порядок відображення доходів, витрат, фінансових результатів у звітності
Особливості ціноутворення	Порядок формування та склад ціни продажу (доходу від реалізації)
Стратегія розвитку	Склад доходів і витрат, методика розрахунку фінансових результатів, структура фінансових результатів, порядок розподілу прибутку та покриття збитків, склад звітності
Обсяг діяльності	Розподіл обов'язків щодо формування фінансових результатів, їх обліку та відображення у звітності
Рівень автоматизації	Розподіл обов'язків щодо формування фінансових результатів, склад доходів і витрат, методика визначення фінансових результатів, види фінансових результатів
Державне регламентування	Методика формування фінансових результатів, порядок накопичення доходів і витрат в облікових регістрах, відображення у звітності
Інформаційне забезпечення з економіко-правових питань	Порядок розрахунку та відображення в обліку й звітності фінансових результатів, рух інформаційних потоків щодо доходів, витрат та фінансових результатів
Рівень кваліфікації бухгалтерських кадрів	Розподіл обов'язків щодо визначення фінансових результатів, порядок накопичення інформації про доходи, витрати та фінансові результати, види фінансових результатів
Матеріальне заохочення	Порядок накопичення інформації про доходи, витрати та фінансові результати, види фінансових результатів
Економічна ситуація країни	Склад та порядок формування фінансових результатів, їх коригування на рівень інфляції, методика відображення у звітності, порядок використання прибутку, покриття збитків

Джерело: складено автором за [21].

Основною метою формування облікової політики щодо доходів є надання достовірної і необхідної інформації для забезпечення процесу управління підприємством та представлення обґрунтованої інформації у звітності для прийняття ефективних рішень.

Тому формування облікової політики доходів ЗЕД на ТОВ «ЗЕВС-ТРЕВЕЛ» повинне мати своє документальне відображення у Наказі про облікову політику підприємства, який після його затвердження набуває статусу юридичного документа (рис.3.1)

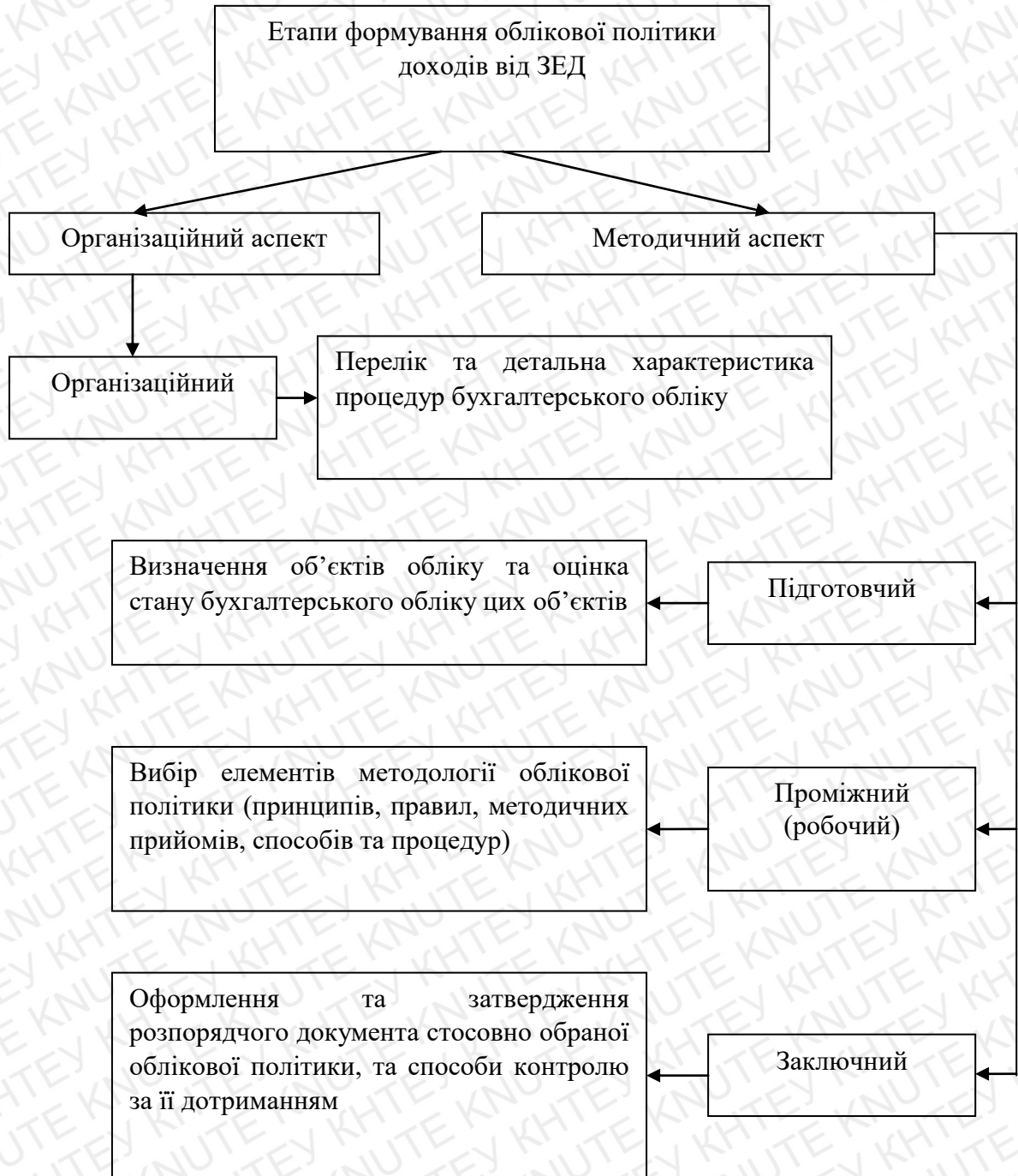

Рис. 3.1. Етапи формування облікової політики доходів ЗЕД

Джерело: власна розробка

Основою факторів, які, залежно від обраної політики суттєво впливають на формування доходів ЗЕД, становлять: асортимент, якість та рівень цін виробленої продукції. За методикою, визначеною законодавством, доходи відносять на фінансові результати. На нашу думку доцільно дослідити найбільш важливі елементи облікової політики, які впливають на величину

фінансового результату туристичних підприємств, зокрема методи нарахування амортизації основних засобів та порядок визначення фінансового результату від туристичної діяльності.

Необхідною умовою ефективного управління підприємством є створення в його межах відповідної підсистеми, яка б займалася задоволенням його інформаційних потреб (рис. 3.2).

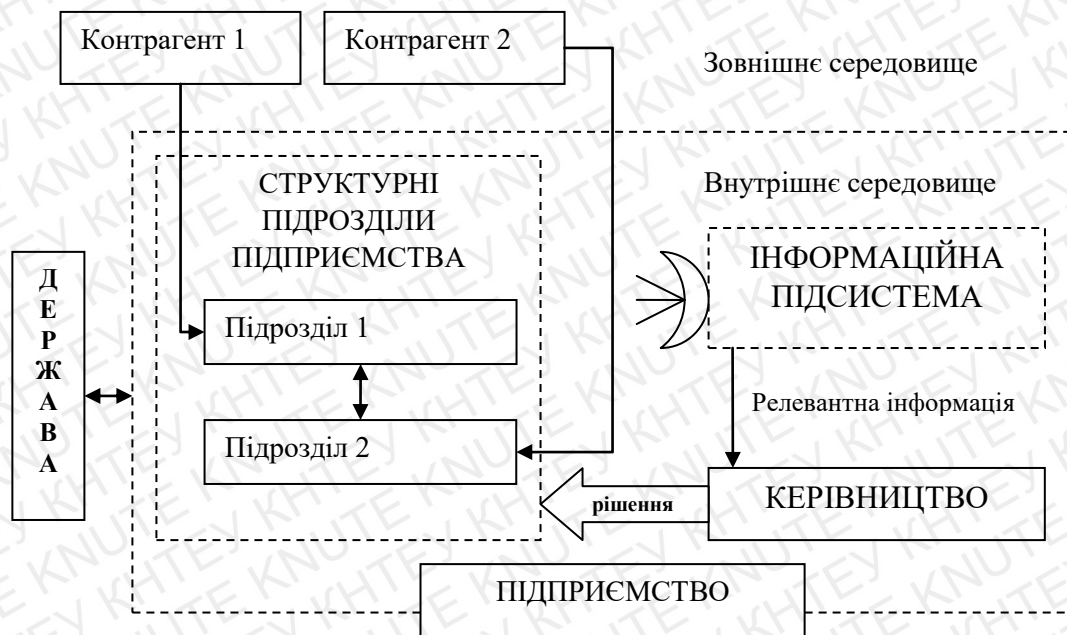

Рис. 3.2. Взаємозв'язок підсистеми обліку в управлінні підприємством

Джерело: [49]

Задачі обліку доходів від операційної діяльності тісно взаємопов'язані з обліком фінансово-розрахункових операцій, реалізації туристичних послуг та складанням звітності. Основними напрямками удосконалення обліку доходів від зовнішньоекономічної діяльності є деталізація інформація для цілей планування, контролю та прийняття управлінських рішень.

Цікавим є запропонований підхід В.Ю. Гордополовим до формування напрямів синтетичного та аналітичного облікового відображення експортно імпорتنих операцій (табл.3.2).

Таблиця 3.2

Напрями організації та ведення синтетичного та аналітичного бухгалтерського обліку експортно-імпортних операцій

Рахунки	Субрахунки	Напрями аналітичних рахунків
1	2	3
28 «Товари»	281 «Товари в торгівлі»	– за видом обраної формули Інкотермс відповідно до моменту передачі ризиків та зобов'язань; – за видами імпортованих товарів
36 «Розрахунки з покупцями та замовниками»	362 «Розрахунки іноземними покупцями»	3
63 «Розрахунки з постачальниками та підрядниками»	632 «Розрахунки іноземними постачальниками»	3 – за видами іноземної валюти; – за географічним розташуванням контрагента; – за видом обраної формули Інкотермс відповідно до моменту
70 «Доходи від реалізації»	701 «Дохід від реалізації готової продукції»	– за видами експортованого товару;
	702 «Дохід від реалізації товарів»	– за видом обраної формули Інкотермс відповідно до моменту передачі ризиків та зобов'язань
	703 «Дохід від реалізації робіт і послуг»	
71 «Інший операційний дохід»	714 «Дохід від операційної курсової різниці»	– за видами іноземної валюти; – за видами монетарної статті
90 «Собівартість реалізації»	901 «Собівартість реалізованої готової продукції»	за видами експортованого товару; – за видом обраної формули Інкотермс
	902 «Собівартість реалізованих товарів»	відповідно до моменту передачі ризиків та зобов'язань
	903 «Собівартість реалізованих робіт і послуг»	
94 «Інші витрати операційної діяльності»	945 «Втрати від операційної курсової різниці»	за видами іноземної валюти; – за видами монетарної статті
97 «Інші витрати»	974 «Втрати від неопераційних курсових різниць»	

Джерело: складено за [4]

Напрями аналітичних рахунків, запропоновані вченим, не в повній мірі враховують особливості туристичної галузі. Оскільки на досліджуваному

підприємстві вже відкриті субрахунки, що враховують специфіку послуг туристичних підприємств, доцільно розробити аналітичні рахунки, що дозволять акумулювати дані за важливими для управління напрямками (табл.3.3).

Таблиця 3.3

Напрями організації та ведення синтетичного та аналітичного бухгалтерського обліку експортно-імпортних операцій

Рахунки	Субрахунки 2-го порядку	Субрахунки 3-го порядку	Напрями аналітичних рахунків
70 «Доходи від реалізації»	703 «Дохід від реалізації робіт і послуг»	703 «Дохід від реалізації турпослуг»	Агентства, менеджери, країни
		703 «Дохід від надання агентських послуг»	Агентства, менеджери, країни
		703 «Дохід від надання страхових»	Агентства, менеджери, турпакети

Джерело: пропозиція автора.

Дана пропозиція дозволить менеджерам оперативно відслідковувати інформацію про доходи в розрізі країн, агенств-партнерів, кожного менеджера, який займається прямим продажем турпродуктів кінцевому споживачу.

Правильна організація обліку доходів від зовнішньоекономічної діяльності в суб'єкта туристичного бізнесу є запорукою формування ефективного інформаційного забезпечення при прийнятті управлінських рішень та реалізації цілей підприємства.

3.2. Удосконалення обліку доходів від зовнішньоекономічної діяльності в системі прийняття управлінських рішень

Розробка і здійснення управлінських рішень в підприємницькій діяльності базується на плановій, нормативній, технологічній, обліковій і аналітичній інформації. Контроль і регулювання реалізуються на основі

планів і фактичних даних оперативного обліку. Оцінка результатів управлінських рішень і відповідальність за їх здійснення проводиться за даними внутрішньої звітності. Аналітичні розрахунки, проведені за допомогою специфічних прийомів, застосовуються для планування і координації майбутнього розвитку підприємства.

Такі функції в інформаційній системі підприємства виконує управлінський облік. Цей облік є комерційною таємницею і складається для конкретного підприємства виходячи з характеру організаційних рішень. Основними користувачами інформації управлінського обліку є керівники, засновники, менеджери. Ту частину бухгалтерського обліку, що забезпечує потреби управління в інформації, називають управлінським обліком [51].

Управлінський облік - це процес виявлення, вимірювання, накопичення, аналізу, підготовки, інтерпретації та передачі інформації що використовується управлінською ланкою для планування, оцінки і контролю всередині підприємства та для забезпечення відповідного підзвітного використання ресурсів. Інформація, що надається управлінським обліком, орієнтована на задоволення потреб як стратегічного, так і поточного управління, на оптимізацію використання ресурсів, забезпечення об'єктивної оцінки діяльності підрозділів та окремих менеджерів [21].

Тому, управлінський облік є складовою частиною процесу управління; він надає інформацію, важливу для:

- контролювання його поточної діяльності;
- оптимізації використання ресурсів;
- оцінки ефективності діяльності;
- зниження суб'єктивності в процесі прийняття рішень [5].

Основною метою управління доходом від операційної діяльності являється забезпечення високих темпів розвитку підприємства і задоволення попиту покупців. У відповідності з цією основною метою перед управлінням доходами стоять наступні завдання.

Основні завдання управлінського обліку доходів від зовнішньоекономічної діяльності туристичного підприємства наведені на рис. 3.3

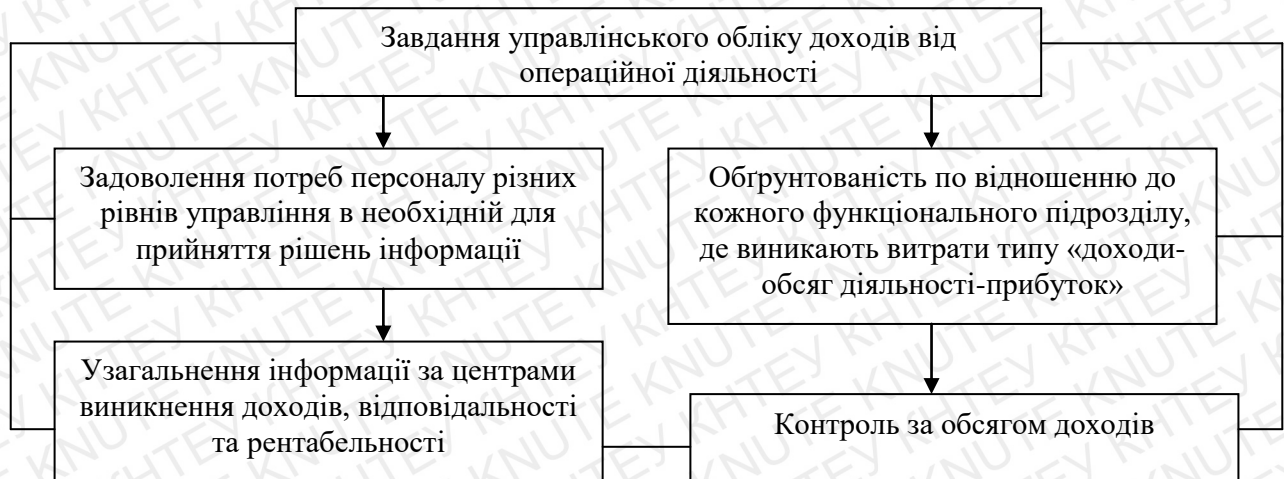

Рис. 3.3. Основні завдання управлінського обліку доходів від зовнішньоекономічної діяльності туристичного підприємства [21]

Управлінський облік доходів від зовнішньоекономічної діяльності туристичного підприємства потребує складних, до того ж оперативних, практично щоденних розрахунків взаємозалежності витрат, обсягу реалізації та виручки у взаємозв'язку з іншими показниками, що можливо лише за умови комп'ютеризації [5].

Основним інструментом управлінського обліку є бюджетування. Бюджетування є підсистемою загальної системи управління підприємством; бюджетне планування та бюджетний контроль виступають відповідно проєкціями функцій планування та контролю загальної системи управління на площину системи бюджетування. Інформаційним підґрунтям бюджетування є бухгалтерський облік, який, крім того, що надає необхідну інформацію як для бюджетного планування, так і для наступного контролю та економічного аналізу виконання бюджету, є однією зі складових бюджетного процесу [21].

Ефективне управління доходами від операційної діяльності здійснює суттєвий вплив на результати фінансово-господарської діяльності підприємства. Збільшення питомої реалізацію турпродуктів може призвести до збільшення грошових коштів в обороті та уповільнення їх оборотності, втрат споживчих властивостей, зниження якості товарів, і в результаті – вимушеного зниження цін, зниження доходів тощо. Розмір доходу підприємства визначає широту і глибину проникнення підприємства на споживчий ринок і його конкурентну позицію на цьому ринку, загальні можливості і темпи економічного розвитку підприємства в перспективі.

Етапи процесу впровадження бюджетування на великих підприємствах (рис. 3.4).

На підготовчому етапі перед навчанням персоналу необхідно провести діагностику діяльності підприємства, яка передбачає комплексний економічний аналіз діяльності з метою визначення основних бізнес-процесів, структурних підрозділів та ефективності їх діяльності, наскільки існуюча методика планування та контролю відповідає потребам управління. Результатом такого аналізу є визначення економічного потенціалу підприємства, його сильних і слабких сторін, оцінка структури та системи внутрішнього контролю. На основі цих даних визначається доцільність впровадження бюджетування, цілі та завдання, розробляється план впровадження системи.

Організаційний етап характеризується визначенням видів бюджетів і відповідальних осіб, за їх складання. Формуються центри фінансової відповідальності та делегуються менеджерам повноваження в межах сум визначених бюджетом, що сприяє децентралізації управління. Даний підхід дає можливість оперативно приймати рішення та підвищує вмотивованість, оскільки передбачається відповідальність за результат. Результатом організаційного етапу має стати модель системи бюджетування.

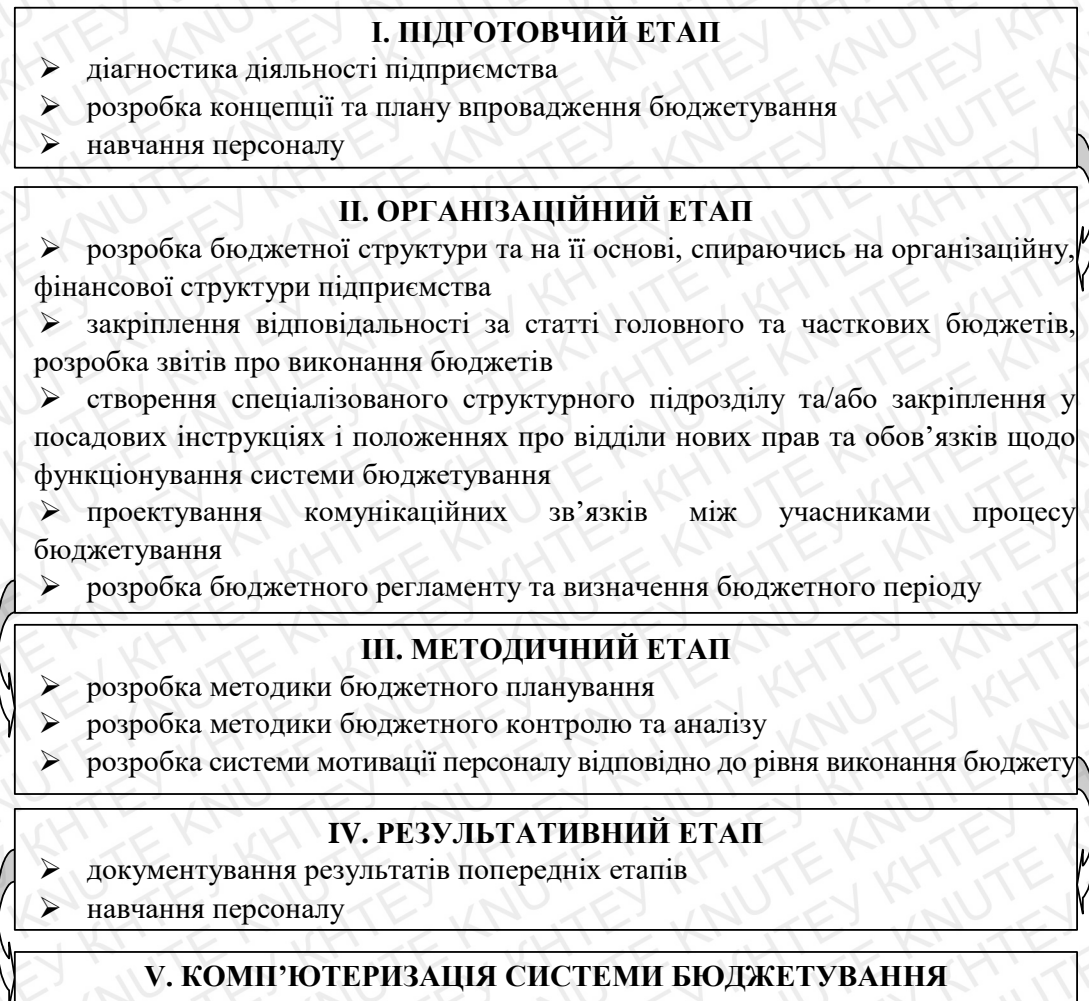

Рис. 3.4. Модель організації бюджетування [21]

Методичний етап спрямований на розробку методики бюджетного планування, методики бухгалтерського обліку відхилень, системи мотивації працівників залежно від виконання бюджету та відображення результатів в бухгалтерському обліку.

Побудова основних бюджетів на будь-якому підприємстві потребує відповідної системи інформаційного забезпечення та формування вхідної документації. Насамперед здійснюється розроблення плану доходів (від продажу), який може формуватись за контрактами, видами продукції, цільовими ринками, отриманими внаслідок проведеної сегментації за географічним принципом, демографічною ознакою, соціально-економічними характеристиками тощо (табл. 3.4).

Бюджет доходів ТОВ «ЗЕВС-ТРЕВЕЛ»

Показники	Мінімальні бюджетні періоди, місяці						Можливі зміни	Всього за півріччя	
	I	II	III	IV	V	VI			
1.	Обсяг продажу за менеджерами:								
	Лащенко А.В.								
	Фашенко С.А.								
	Гладишева О.С.								
	...								
2.	Доходи за регіонами:								
	Туреччина								
	Єгипет								
	Європа								
	...								
3.	Доходи за договорами:								
	Договір №1								
	Договір №2								
	Договір №3								
	...								
	Всього								

Джерело : розроблено для ТОВ «ЗЕВС-ТРЕВЕЛ»

Найпоширенішими способами прогнозування обсягів продажу є експертні (індивідуальних та колективних оцінок) та статистичні (кореляційно-регресійне моделювання, експоненційне згладжування, екстраполяція, розрахунок індексів сезонності тощо) [50].

При розробленні бюджету доходів необхідно враховувати перелік чинників:

- внутрішніх (кваліфікацію працівників, прибутковість туру, маркетингові комунікації тощо);
- зовнішніх (надійність та ціни постачальників, рівень конкуренції, сезонні коливання попиту та пропозиції, обсяги реалізації за попередні періоди, регіональність, залежність реалізації від загальноекономічних показників (рівня зайнятості, рівня доходу на душу населення, рівня інфляції, курсів валют), законодавчі та нормативно-правові акти тощо) [50].

Заключним кроком на методичному етапі бюджетування є розробка

системи мотивації працівників залежно від виконання показників бюджету. Стимулювання має здійснюватися на основі певної системи оцінки результатів роботи, критеріями якої можна вважати мінімізацію витрат у порівнянні з бюджетною їх величиною та якість роботи, що проявляється, наприклад, у вчасно зданих звітах бухгалтерією.

Розробка та впровадження системи управлінського обліку та управлінської звітності може здійснюватися як власними ресурсами підприємства, так і шляхом залучення аутсорсингу. Другий варіант є більш доцільний для ТОВ «ЗЕВС-ТРЕВЕЛ» через те, що підприємство не має в своєму штаті відповідних спеціалістів. Крім цього, консалтингові компанії, що займаються такими системами, мають досвід в цьому ділі, що дозволяє оптимізувати та мінімізувати затрати часу та коштів на створення та впровадження системи управлінського обліку та звітності на підприємстві.

Висновки до розділу 3

Підвівши підсумок результатам дослідження, які обговорювались в третьому розділі, можна сформулювати наступні висновки.

Неефективна інформаційна система управління доходами від зовнішньоекономічної діяльності не дає можливості оперативно надавати необхідну інформацію про їх стан, виявляти відхилення від нормативних або планових показників у діяльності підприємства, приймати обґрунтовані управлінські рішення, тому є необхідність в удосконаленні облікових системи. Задачі обліку доходів від операційної діяльності тісно взаємопов'язані з обліком фінансово-розрахункових операцій, реалізації туристичних послуг та складанням звітності. Основними напрямками удосконалення обліку доходів від зовнішньоекономічної діяльності є деталізація інформація для цілей планування, контролю та прийняття управлінських рішень.

Розроблено субрахунки до рахунку 703 «Дохід від реалізації робіт і послуг», що враховують специфіку послуг туристичних підприємств.

Зокрема, до субрахунків 703 «Дохід від реалізації турпослуг», 703 «Дохід від реалізації турпослуг» та 703 «Дохід від надання страхових» розроблено аналітичні рахунки, що дозволять акумулювати дані за важливими для управління напрямками в розрізі країн, агенств-партнерів, кожного менеджера, який займається прямим продажем турпродуктів кінцевому споживачу.

Запропоновано до впровадження форму Бюджету доходів ТОВ «ЗЕВС-ТРЕВЕЛ», що сприятиме контролю за доходами від продажу турів у розрізі менеджерів, регіонів та договорів.

Правильна організація обліку доходів від зовнішньоекономічної діяльності в суб'єкта туристичного бізнесу є запорукою формування ефективного інформаційного забезпечення при прийнятті управлінських рішень та реалізації цілей підприємства.

ВИСНОВКИ

Проведене дослідження дозволяє зробити висновки стосовно теоретичних основ обліку та оподаткування доходів від зовнішньоекономічної діяльності на туристичному підприємстві.

1. При розгляді сутності доходів від зовнішньоекономічної діяльності та завдання їх обліку та оподаткування дістали подальший розвиток теоретико-методичні підходи до розкриття сутності понять “експорт продукції”, “доходи від зовнішньоекономічної діяльності». Проаналізувавши визначення експорту з різних джерел, а саме довідкової, нормативно-правової, наукової літератури встановлено, що експорт – це форма зовнішньоекономічної діяльності суб’єкта господарювання для отримання доходу, яка охоплює сукупність операцій з реалізації та вивозу товарів (робіт, послуг) за кордон з метою отримання економічних вигід. Відповідно об’єктами обліку доходів від зовнішньоекономічної діяльності на туристичному підприємстві визначені доходи в результаті процесу реалізації турпродукту на експорт, розрахунки з іноземними покупцями, іноземна валюта.

2. В процесі встановлення концептуальних засад обліку та оподаткування доходів від зовнішньоекономічної діяльності на туристичному підприємстві відзначено мінливість законодавства в сфері зовнішньоекономічної діяльності, що і надалі потребує постійного та детального дослідження. Систематизовано та розкрито положення законодавства, які регулюють зовнішньоекономічну діяльність на туристичних підприємствах, а також бухгалтерський облік та оподаткування доходів під час зовнішньоекономічних операцій. Визначено місце обраної теми в системі наукових досліджень, виявлено основні проблемні питання даної теми та пропозиції. Проаналізовано нормативно-правове регулювання та критично порівняно визнання доходу за МСФЗ 15 «Дохід від договорів з клієнтами» та НП(С)БО 15 «Дохід».

3. Під час дослідження сучасного стану обліку та оподаткування доходів від зовнішньоекономічної діяльності на туристичному підприємстві ТОВ «ЗЕВС-ТРЕВЕЛ» охарактеризовано фінансовий облік доходів від зовнішньоекономічної діяльності на ТОВ «ЗЕВС-ТРЕВЕЛ». Узагальнюючи особливості відображення в бухгалтерському обліку доходів від зовнішньоекономічної діяльності та їх вплив на оподаткування підприємства, можна виділити наступні особливості:

- дохід від зовнішньоекономічної діяльності слід визнати на дату останньої з подій: передачі ризиків або втрати контролю;
- дохід, який виникає при зміні курсу іноземної валюти за здійсненою операцією, необхідно перераховувати за курсом НБУ, діючим на дату першої події за зовнішньоекономічною операцією в межах суми такої першої події;
- датою отримання авансу слід вважати дату надходження виручки на розподільчий рахунок у банку;
- за монетарними статтями на дату балансу, а також на дату здійснення господарської операції розраховують курсові різниці.

Також запропонована оптимізація Плану рахунків по операціям ЗЕД.

4. Розглянуто особливості оподаткування доходів від операційної діяльності, пов'язаних з реалізацією послуг. Об'єктом оподаткування доходів операційної діяльності з постачання послуг на ТОВ «ЗЕВС-ТРЕВЕЛ» є операції платників податку з надання сервісних послуг (у т.ч. організація бенкетів). База оподаткування операцій з постачання послуг визначається виходячи з їх договірної (контрактної) вартості, але не нижче звичайних цін, визначених відповідно до Податкового Кодексу, з урахуванням загальнодержавних податків та зборів.

5. Пропонується розробляти бюджети в розрізі географічних сегментів, інформація за якими надається у бухгалтерській звітності, а також розподіл сегментів на пріоритетні і допоміжні у розрізі місяців.

6. Удосконалення обліку доходів від ЗЕД на туристичному підприємстві ТОВ «ЗЕВС-ТРЕВЕЛ» повинно знайти своє відображення у формуванні облікової політики доходів ЗЕД, через документальне відображення їх у Наказі про облікову політику підприємства. Однією із важливих складових облікової політики є методи оцінки турпродукту, що буде реалізовуватися. Методи оцінки впливають із галузевих особливостей та цін активного ринку.

7. В умовах ризикованого бізнес-середовища вважаємо, удосконалення обліку доходів від зовнішньоекономічної діяльності на туристичному підприємстві ТОВ «ЗЕВС-ТРЕВЕЛ» може бути пов'язане із *глобальними розподільчими системами* (Global Distribution System), які забезпечують швидке і зручне бронювання квитків на транспорт, резервування місць у готелі, прокат автомобілів, обмін валют, замовлення квитків на спортивні та культурні заходи [55] і т.д.

Основними напрямками удосконалення обліку доходів від зовнішньоекономічної діяльності є деталізація інформація для цілей планування, контролю та прийняття управлінських рішень. Розроблено аналітичні рахунки до субрахунків 703 «Дохід від реалізації турпослуг», 703 «Дохід від реалізації турпослуг» та 703 «Дохід від надання страхових» розроблено аналітичні рахунки, що дозволять акумулювати дані за важливими для управління напрямками в розрізі країн, агенств-партнерів, кожного менеджера, який займається прямим продажем турпродуктів кінцевому споживачу.

8. Запропоновано до впровадження форму Бюджету доходів ТОВ «ЗЕВС-ТРЕВЕЛ», що сприятиме контролю за доходами від продажу турів у розрізі менеджерів, регіонів та договорів.

Правильна організація обліку доходів від зовнішньоекономічної діяльності в суб'єкта туристичного бізнесу є запорукою формування ефективного інформаційного забезпечення при прийнятті управлінських рішень та реалізації цілей підприємства.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Атамас П.Й. Фінансовий облік: практикум: навч. посібник / за ред.П.Й. Ата-маса. – К.: Центр учб. л-ри, 2013. – 444 с.
2. Волкова І.А. Облік зовнішньоекономічної діяльності: навч.посібник / І.А. Волкова, М.В. Реслер, О.Ю.Калініна.- К.: Центр учбової літератури, 2011.- 304 с.
3. Волотковська Ю. Експорт товарів: заповнюємо податкову накладну / Ю.Волтковська // Бібліотека «Баланс». – 2016. – № 7. – С. 27–30.
4. Гордополов В.Ю. Методологічні положення бухгалтерського обліку експортно-імпортних операцій підприємств / В.Ю. Гордополов // Агросвіт. – 2018. – № 13. – С. 15–27.
5. Гордополов В.Ю. Складові зовнішньоекономічної діяльності як об'єкта управління / В.Ю. Гордополов // Вісник ЖДТУ / Серія : Економічні науки. – 2016. – № 4 (78). – С. 43–60.
6. Господарський кодекс України від 16.01.2003 р.№ 436 – IV. - URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/436-15>
7. Давидова К. Експорт та імпорт товарів / К.Давидова // Бібліотека «Баланс». – 2018. – № 13. – С. 170–178.
8. Експорт: визначаємо дохід // Податки та бухгалтерський облік. - 2018/№ 35-36.: URL: <https://i.factor.ua/ukr/journals/nibu/2018/may/issue-35-36/article-36187.html>
9. Жиглей І.В., Осіпчук Д.С. Експорт товарів і послуг: спільні та відмінні риси обліку й оподаткування / І.В. Жиглей, Д.С. Осіпчук // Економіка, управління та адміністрування. - № 4 (90) 2019. –с.148-154
10. Єфімчук О. Експорт товарів із відстроченням платежу / О.Єфімчук // Все про бухгалтерський облік. – 2015. – № 106 (Спецвипуск). – С. 29–31.
11. Єфімчук О. Експорт товарів на умовах повної або часткової передоплати / О.Єфімчук // Все про бухгалтерський облік. – 2015. – № 106 (Спецвипуск). – С. 25–28.

12. Жиглей І.В. Бухгалтерський облік експортно-імпорتنих операцій за контрактами, що містять валютноцінові застереження: методичний аспект / І.В. Жиглей // Науковий вісник Буковинського державного фінансово-економічного університету / Економічні науки : збірник наукових праць. – Чернівці : БДФЕУ, 2014. – Вип. 26. – С. 338–344.
13. Інструкція про застосування Плану рахунків фінансового обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій: Наказ Міністерства фінансів України від 30.11.99 №291 – URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99>
14. Інструкція про порядок відкриття, використання і закриття рахунків у національній та іноземних валютах: Постанова Правління НБУ від 12.11.2003 р. №492 - URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z1172-03>
15. Кадуріна Л. О., Стрельнікова М.С. Облік зовнішньоекономічної діяльності на підприємствах України: теорія, практика, рекомендації: Навч. посібник.- К.: Центр учбової літератури, 2007. – 606 с.
16. Кантерман О. Експорт товарів: які документи потрібно оформити / О.Кантерман. // Бібліотека «Баланс». – 2016. – № 16. – С. 9–11.
17. Карпенко Н.Г. Особливості обліку експорту товарів / Н.Г. Карпенко // Бухгалтерський облік, аналіз та аудит ; Мукачівський державний університет. – 2017. – № 9. – С. 1134–1138.
18. Коваленко О. Експорт товарів: чи очікувати перетину кордону для застосування нульової ставки? / О.Коваленко // Все про бухгалтерський облік. – 2016. – № 20. – С. 36.
19. Ковальчук Т.Г. Облік і аналіз зовнішньоекономічної діяльності: навч. посіб. – Київ: Видавництво Ліра-К, 2018. – 216 с.
20. Кононова І. В., Шовкопляс Ю. П. Теоретичні основи економічного змісту категорії «дохід підприємства» / І. В. Кононова, Ю. П.Шовкопляс . – URL: file:///C:/Users/User/Downloads/eui_2013_1_31.pdf
21. Ксендзук В.В. Методи управління валютними ризиками в зовнішній торгівлі / В.В. Ксендзук // Вісник ЖДТУ / Серія : Економічні науки. –

2016. –№ 1 (75). – С. 142–150

22. Маслак О. О. Облік, аналіз та аудит зовнішньоекономічної діяльності: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів - Київ : Каравела, 2011 р. – 412 с.
23. Методичні рекомендації щодо заповнення форм фінансової звітності: Наказ Міністерства фінансів України від 28.03.2013 р. №433 – [URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0433201-13#Text>]
24. Митний кодекс України від 13.02.2012 р. № 4495 – VI - URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/4495-17>
25. Міжнародний стандарт фінансової звітності для малих та середніх підприємств (МСФЗ для МСП)[Електронний ресурс] /GAAP in UA. – Режим доступу: <http://www.ifrs.org/IFRS-for-SMEs/Documents/IFRS-for-SMEs-UKR.pdf>.
26. Міжнародний стандарт фінансової звітності (МСФЗ) 15 «Дохід від договорів із клієнтами затверджений РМСБО – 2014. URL: https://www.minfin.gov.ua/uploads/redactor/files/IFRS%2015_ukrcompressed.pdf
27. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»: Затв. наказом Міністерства фінансів України від 07.02.2013 № 73 URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13>
28. Небильцова В. М. Облік зовнішньоекономічної діяльності: Навч. посібник. - К.: «Хай-Тек Прес», 2007. – 256 с.
29. Облік зовнішньоекономічної діяльності: Навч. посібник для студентів вищих навчальних закладів / Бутинець, Франц Францович. — Вид. 3-тє, доп. і перероб. — Житомир: Рута, 2006. — 388 с.
30. Ольховик О. Экспорт: бухгалтерській облік і податок на прибуток //Податки та бухгалтерський облік. - 2016. - №16.- С.1-12
31. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій: Наказ Міністерства фінансів України від

- 30.11.99 №291 – URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/z1557-11>
32. Податковий кодекс від 02.12.2010 р. № 2755-VI. - URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>
33. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 10 “Дебіторська заборгованість”: Затв. наказом Мінфіну від 08.10.99 р. №237 – URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0725-99>
34. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 11 “Зобов’язання”: Затв. наказом Мінфіну від 31.01.00 р. №20 – URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0085-00>
35. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 15 “Дохід”: Затв. наказом Мінфіну від 29.11.99 р. №290 URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0860-99>
36. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 “Витрати”: Затв. наказом Мінфіну від 31.12.99 р. №318 – URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/z0027-00>
37. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 21 “Вплив змін валютних курсів”: Затв. наказом Мінфіну від 10.08.00 р. №193 – URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/ru/z0515-00>
38. Національне положення (стандарту) бухгалтерського обліку 25 «Фінансовий звіт суб’єкта малого підприємництва», затвердженого наказом Мінфіну від 25.02.2000 № 39– URL:
39. Національне положення про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку: Наказ Міністерства фінансів України від 24.05.95 №88 – URL: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=z0168-95>
40. Правила Інкотермс 2010: з коментарем URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/988_007
41. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16.07.1999 р. № 996 – XIV – URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=996-14>

42. Про валюту і валютні операції: Закон України від 21.06.2018 №2473-VIII-
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2473-19>
43. Про затвердження Положення про форму зовнішньоекономічних договорів (контрактів): Затв. наказом Міністерства економіки та з питань європейської інтеграції України від 6. 09. 2001р. №201 - URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0833-01>
44. Про затвердження типових форм первинного обліку: Наказ Міністерства статистики від 29.12.95 р. №352 – URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z1580-04>
45. Про зовнішньоекономічну діяльність: Закон України від 16.04.1991 р. № 959 – XII – URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/959-12>
46. Про фінансовий лізинг: Закон України від 16.12.97р. № 723/97-ВР VII – [URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/723/97>
47. Рижикова О. Експорт товарів: коли виникають податкові зобов'язання із ПДВ? / О.Рижикова // Все про бухгалтерський облік. – 2015. – № 48. – С. 30–32.
48. Сайт Державної служби статистики [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.ukrstat.gov.ua>.
49. Сектор можливостей // Вісник. Офіційно про податки. - 2017. - №5-6 (7).: URL: <http://www.visnuk.com.ua/uk/publication/100006804-sektor-mozhливостей>
50. Сисюк С.В. Оцінка та страхування ризиків у зовнішньоекономічній діяльності: обліковий аспект / С.В. Сисюк // Вісник ЖДТУ / Серія : Економічні науки. – 2015. – № 2 (72). – С. 86–90.
51. Форостина М. Коли нараховувати ПДВ при експорті товарів / М.Форостина // Все про бухгалтерський облік. – 2018. – № 86. – С. 22.
52. Целуйко О. Експорт товарів і поставка послуг нерезидентам: облік доходів і витрат / О.Целуйко // Бібліотека «Баланс». – 2015. – № 22. – С. 76–79.
53. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 р. №435 – IV. - URL:

<http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/435-15>

54. Юлін А. Експорт товарів: на яку дату визнавати дохід / А.Юлін // Все про бухгалтерський облік. – 2017. – № 78. – С. 6–7.

55. OneSync: 1С інтеграція с ArtZvit, MEDoc, Sonata URL:
<https://www.onesync.com.ua/uk/>

**Кількість туристів, обслугованих туроператорами та турагентами,
за видами туризму**

	Кількість туристів, обслугованих туроператорами та турагентами, усього ²	У тому числі		
		в'їзні (іноземні) туристи	виїзні туристи	внутрішні туристи
2000	2013998	377871	285353	1350774
2001	2175090	416186	271281	1487623
2002	2265317	417729	302632	1544956
2003	2856983	590641	344332	1922010
2004	1890370	436311	441798	1012261
2005	1825649	326389	566942	932318
2006	2206498	299125	868228	1039145
2007	2863820	372455	336049	2155316
2008	3041655	372752	1282023	1386880
2009	2290097	282287	913640	1094170
2010	2280757	335835	1295623	649299
2011	2199977	234271	1250068	715638
2012	3000696	270064	1956662	773970
2013	3454316	232311	2519390	702615
2014 ¹	2425089	17070	2085273	322746
2015 ¹	2019576	15159	1647390	357027
2016 ¹	2549606	35071	2060974	453561
2017 ¹	2806426	39605	2289854	476967
2018 ¹	4557447	75945	4024703	456799

Джерело: https://ukrstat.org/operativ/operativ2007/tyr/tyr_u/potoki2006_u.htm

Додаток Б

**Підходи до визначення економічної сутності категорії «дохід»
представниками різних економічних шкіл**

Економічні школи	Представники	Підходи до визначення економічної сутності
1	2	3
Економічна теорія мер-кантилізму	У. Стаффорд, Т. Мен, А. Монкретьєн, Ф. Прокопович	Представники меркантилізму вважали джерелом доходу країни зовнішню торгівлю, а оскільки матеріал для експорту постачаються ремеслами, то процвітання ремесла є умовою багатства країни.
Економічна теорія фізіократів	Ф. Кене, А.-Р.- Ж. Тюрго, В.Р. Мірабо	Представники цієї економічної школи бачили джерело доходу в дії матеріальних чинників природи – землі й води. Продуктивною вважалася праця селян, що створювала чистий продукт.
Класична економічна теорія	У. Петті, А. Сміт, Ж.Б. Сей, Дж.Міль, Д. Рікардо	Джерело вигоди виявлялося не тільки на стадії виробництва продукції у формі скорочення витрат, а й у процесі обміну товарами у формі збільшення обсягу продажів. Заробітна плата, прибуток і земельна рента є трьома первісними джерелами будь-якого доходу, так само як і будь-якої мінової вартості. Усякий інший дохід в остаточному підсумку одержують з одного або іншого із цих джерел.
Маржиналістська економічна теорія	Л. Вальрас, В. Парето, І. Фішер, Дж. Хікс	Ця економічна теорія досліджувала проблему формування доходу не з боку пропозиції, через витрати, як це робила класична школа, а з боку попиту, через ставлення людини до речі, що виявляється у сфері особистого споживання й обміну. Вихідним було положення про те, що на дохід впливають не тільки особисті інтереси виробника, а й інтереси споживачів товарів і послуг.
Неокласична маржиналістська	М.Блауг	Основний акцент економіст Марк Блауг робить власне на теорії доходів з позиції макроекономіки, розвитку продуктивних сил і теорія виробничих відносин, не визнаючи теорію зарплати, прибутку, ренти й відсотка основою цього питання.

Закінчення додатку Б

1	2	3
Кейнсіанська економічна теорія	Дж. М. Кейнс	Кейнсіанська концепція розглядала як додаткове джерело доходу мотиви поведінки індивідів: "виникнення й рух доходу... можуть бути пов'язані з поведінкою людей". Джон Мейнард Кейнс стверджував, що економічна система має потребу в державному регулюванні.
Неокласична економічна теорія	Дж. Кларк, А. Пігу, Ф. Хайек, Г. Хаберлер	Кожному фактору – певна частка в продукті й кожному – відповідна винагорода – ось природний закон розподілу. Висновок Джона Кларка, що стосується розподілу створеної вартості, полягав у тому, що дохід кожного фактора пропорційний кількості й вартості його граничного продукту.
Марксистська економічна теорія (К. Маркс, К. Каутський	Марксистський підхід до формування доходів ґрунтується на теорії трудової доданої вартості. У створенні нової вартості бере участь тільки один фактор – робітник, власник робочої сили. Інші види доходів є лише результатом неоплаченої праці робітників. Справедливість розподілу доходів, за Карлом Марксом, полягає у тому, що доходи учасників трудової діяльності формуються відповідно до суспільно необхідних витрат праці на виробництво товарів.
Неоінституціональна економічна теорія	Р. Коуз, Д. Норт, О. Вільямсон	Питання формування доходу розглядається через призму поняття прав власності. Під системою прав власності в не інституціоналізмі розуміється безліч норм, що регулюють доступ до рідкісних ресурсів. Права власності регулюють доступ до ресурсів, право на використання ресурсу, право на одержання від нього доходу, право на передачу всіх повноважень. Чим ширший набір повноважень, закріплених за ресурсом, тим вища його цінність.

Додаток В

Характеристика чинної нормативно - правової бази з обліку та оподаткування доходів від зовнішньоекономічної діяльності на підприємстві туристичного бізнесу

№ пор.	Нормативний документ	При розкритті яких питань в роботі доцільно використовувати
1	2	3
1.	Цивільний Кодекс України	Визначає процес купівлі-продажу: загальні положення, оптову купівлю-продаж
2.	Господарський Кодекс України	Визначає основні засади господарювання в Україні і регулює господарські відносини, що виникають у процесі організації та здійснення господарської діяльності між суб'єктами господарювання
3.	Податковий кодекс України	Регулює відносини, що виникають у сфері справляння податків і зборів суб'єктами господарювання, в т.ч. підприємствами роздрібною торгівлі
4.	Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні»	Визначає основні правові засади організації та ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності в Україні
5.	Кодекс України про адміністративні правопорушення	Встановлює адміністративну відповідальність та відповідальних осіб, що ЗЕД
6.	Кримінальний кодекс України	Встановлює кримінальну відповідальність посадових осіб і працівників підприємств, що здійснюють ЗЕД
7.	Закон України «Про зовнішньоекономічну діяльність»	Експорт (експорт товарів) – продаж товарів українськими суб'єктами ЗЕД іноземним суб'єктам господарської ЗЕД з вивезенням або без вивезення цих товарів через митний кордон України, включаючи реекспорт товарів.
8.	Митний кодекс України	Експорт (остаточне вивезення) - це митний режим, відповідно до якого українські товари випускаються для вільного обігу за межами митної території України без зобов'язань щодо їх зворотного ввезення.

Продовження додатку В

1	2	3
9.	Методичні рекомендації з обліку запасів	Окреслює загальні операції пов'язані із визнання та оцінкою та обліковим відображенням операцій із запасами
10.	Положення про інвентаризацію активів та зобов'язань	Визначає порядок проведення інвентаризації
11.	НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»	Визначає методологічні засади формування звітності бухгалтерському обліку
12.	НП(С)БО 9 «Запаси»	Визначає методологічні засади формування у бухгалтерському обліку інформації про продукцію як складову частину запасів суб'єкта господарювання
13.	НП(С)БО 10 «Дебіторська заборгованість»	Розкриває зміст дебіторської заборгованості, порядок оцінки та визнання та перелік інформації про дебіторську заборгованість, що необхідно висвітлити суб'єкту господарювання у примітках до фінансової звітності
14.	НП(С)БО 11 «Зобов'язання»	Регламентує порядок визнання та оцінки зобов'язань, їх класифікацію. Розкриває перелік статей, що повинні бути розкритими у примітках до фінансової звітності
15.	НП(С)БО 15 «Дохід»	Визначає, що сума надходжень за договором комісії, агентським та іншим аналогічним договором на користь комітента, принципала не визнаються доходами. Визначає порядок визнання та класифікації доходів

Джерело: узагальнено автором

Додаток Д

**Порівняльна характеристика НП(С)БО 15 «Дохід» та
МСФЗ 15 «Дохід від договорів з клієнтами»**

Ознака	НП(С)БО 15 «Дохід»	МСФЗ 15 «Дохід від договорів з клієнтами»
Визначення доходу	Дохід визнається під час збільшення активу або зменшення зобов'язання, що зумовлює зростання власного капіталу (за винятком зростання капіталу за рахунок внесків учасників підприємства), за умови, що оцінка доходу може бути достовірно визначена	Збільшення економічних вигід протягом звітного періоду у формі надходжень або покращення активів або зменшення зобов'язань, що веде до збільшення власного капіталу, окрім збільшення власного капіталу, пов'язаного з отриманням внесків від учасників власного капіталу
Класифікація	<ol style="list-style-type: none"> 1) Дохід (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг); 2) інші операційні доходи; 3) фінансові доходи; 4) інші доходи; 5) надзвичайні доходи 	В стандарті немає чіткої класифікації доходів, а зазначено лише, що стандарт застосовується до всіх договорів із клієнтами, за винятком договорів, які були укладені щодо: оренди; страхування; фінансових інструментів та інших контрактних прав чи зобов'язань, що регулюються іншими МСФЗ
Оцінка	Дохід відображається в бухгалтерському обліку в сумі справедливої вартості активів, що отримані або підлягають отриманню	Коли (або як тільки) зобов'язання щодо виконання задоволене, суб'єкт господарювання визнає як дохід від звичайної діяльності, суму ціни операції, яка віднесена на це зобов'язання щодо виконання
Розкриття інформації у примітках до фінансової звітності	Облікова політика щодо визнання доходу, включаючи спосіб визначення ступеня завершеності робіт, послуг, дохід від виконання і надання яких визнається за ступенем завершеності; сума доходу за бартерними контрактами в розподілі за групами доходів відповідно до підпункту 25.2 Положення (стандарту). частка доходу за бартерними контрактами з пов'язаними сторонами	Суб'єкт господарювання має розкрити якісну і кількісну інформацію про все перелічене далі: <ul style="list-style-type: none"> • свої договори з клієнтами; • суттєві судження, а також зміни в судженнях, здійснені при застосуванні цього стандарту до договорів зазначених у пунктах 123–126; • будь-які активи, визнані внаслідок витрат на отримання або виконання договору з клієнтом відповідно до пункту 91 або 95

Джерело: []

Додаток Ж

Фінансова звітність ТОВ «ЗЕВС-ТРЕВЕЛ»

ЗЕВС ТРЕВЕЛ®

Додаток 1
до Національного положення (стандарту)
бухгалтерського обліку 25 "Спрощена фінансова
звітність"
(пункт 5 розділу I)

Фінансова звітність малого підприємства

Підприємство	ТОВ "Зевс Тревел"	Дата (ріс, місяць, число)	2021	01	01
Територія	Солом'янський район	за ЄДРПОУ	38670782		
Організаційно-правова форма господарювання	Товариство з обмеженою відповідальністю	за КОАТУУ	8038900000		
Вид економічної діяльності	Діяльність туристичних операторів	за КОПФГ	240		
Середня кількість працівників, осіб	3	за КВЕД	79.12		
Одиниця виміру:	тис. грн. з одним десятковим знаком				
Адреса, телефон	вулиця ВАСИЛЯ СУРИКОВА, буд. 3, м. КИЇВ, 03035		281 24 24		

I. Баланс на 31 грудня 2020 р.

Актив	Код рядка	Форма № 1-м Код за ДКУД 1801006	
		На початок звітного року	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	21,7	142,9
первісна вартість	1001	129,0	142,9
накопичена амортизація	1002	(107,3)	(-)
Незавершені капітальні інвестиції	1005	-	-
Основні засоби :	1010	7,8	5,6
первісна вартість	1011	10,3	10,3
знос	1012	(2,5)	(4,7)
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції	1030	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	29,5	148,5
II. Оборотні активи			
Запаси :	1100	-	-
у тому числі готова продукція	1103	-	-
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	-	13,1
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	1135	32,5	27,4
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	1 228,2	621,9
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	313,0	13,4
Витрати майбутніх періодів	1170	26,3	89,0
Інші оборотні активи	1190	-	-
Усього за розділом II	1195	1 600,0	764,8
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-
Баланс	1300	1 629,5	913,3

Пасив	Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (паіновий) капітал	1400	50,0	50,0
Додатковий капітал	1410	-	-
Резервний капітал	1415	-	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	514,6	(354,5)
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Усього за розділом I	1495	564,6	(304,5)
II. Довгострокові зобов'язання, цільове фінансування та забезпечення			
III. Поточні зобов'язання			
Короткострокові кредити банків	1600	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	-
товари, роботи, послуги	1615	82,7	43,6
розрахунками з бюджетом	1620	115,3	-
у тому числі з податку на прибуток	1621	-	-
розрахунками зі страхування	1625	-	-
розрахунками з оплати праці	1630	-	-
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	866,9	1 174,2
Усього за розділом III	1695	1 064,9	1 217,8
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття			
Баланс	1900	1 629,5	913,3

2. Звіт про фінансові результати
за Рік 2020 р.

Стаття	Код рядка	Форма № 2-м	Код за ДКУД
		За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	133,3	3 341,7
Інші операційні доходи	2120	274,8	347,5
Інші доходи	2240	-	-
Разом доходи (2000 + 2120 + 2240)	2280	408,1	3 689,2
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(-)	(-)
Інші операційні витрати	2180	(1 195,4)	(4 009,0)
Інші витрати	2270	(-)	(-)
Разом витрати (2050 + 2180 + 2270)	2285	(1 195,4)	(4 009,0)
Фінансовий результат до оподаткування (2280 - 2285)	2290	(787,3)	(319,8)
Податок на прибуток	2300	(81,8)	(206,2)
Чистий прибуток (збиток) (2290 - 2300)	2350	(869,1)	(526,0)

Керівник

(підпис)

Гаріщенко Юлія Анастолівна

(підпис, прізвище)

Головний бухгалтер

(підпис)

(підпис, прізвище)

Додаток 1
до Національного положення (стандарту)
бухгалтерського обліку 25 "Спрощена фінансова
звітність"
(пункт 5 розділу I)

Фінансова звітність малого підприємства

Підприємство	ГОВ "Зеве Тревел"	Дата (рік, місяць, число)	2020 01 01
Територія	Подільський район	за СДРПОУ	38670782
Організаційно-правова форма господарювання	Товариство з обмеженою відповідальністю	за КОАТУУ	8038500000
Вид економічної діяльності	Діяльність туристичних операторів	за КОЦФГ	240
Середня кількість працівників, осіб	6	за КВЕД	79.12
Одиниця виміру:	тис. грн. з одним десятковим знаком		
Адреса, телефон	Верхній Вал, буд. 4-В, літера А, м. Київ, 04071		2812424

I. Баланс на 31 грудня 2019 р.

Актив	Форма № 1-м Код за ДКУД 1801006		
	Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	47,8	21,7
первісна вартість	1001	129,0	129,0
накопичена амортизація	1002	(81,2)	(107,3)
Незавершені капітальні інвестиції	1005	-	-
Основні засоби	1010	8,9	7,8
первісна вартість	1011	45,9	10,3
знос	1012	(37,0)	(2,5)
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції	1030	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	56,7	29,5
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	-	-
у тому числі готова продукція	1103	-	-
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	1135	21,3	32,5
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	2 705,2	2 029,5
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	284,9	313,0
Витрати майбутніх періодів	1170	20,8	26,3
Інші оборотні активи	1190	-	-
Усього за розділом II	1195	3 032,2	2 401,3
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-
Баланс	1300	3 088,9	2 430,8

Позначка	Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду
	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (паієвий) капітал	1400	50,0	50,0
Додатковий капітал	1410	-	-
Резервний капітал	1415	-	-
Нерозподілений прибуток (неокупитий збиток)	1420	1 040,6	1 288,8
Неоціначений капітал	1425	-	-
Усього за розділом I	1495	1 090,6	1 338,8
II. Довгострокові зобов'язання, відносно фінансування та забезпечення			
III. Поточні зобов'язання			
Короткострокові кредити банків	1600	-	-
Поточні кредиторські зобов'язаності за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	-
товари, роботи, послуги	1615	25,6	96,0
розрахунками з бюджетом	1620	-	129,1
у тому числі з податку на прибуток	1621	-	-
розрахунками зі страхування	1625	-	-
розрахунками з оплати праці	1630	-	-
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	1 972,7	866,9
Усього за розділом III	1695	1 998,3	1 092,0
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-
Баланс	1900	1 088,9	2 430,8

2. Звіт про фінансові результати
за Рік 2019 р.

Стаття	Код рядка	Форма № 2-м Кол за ДКУД 1801007	
		За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	3 410,7	2 706,4
Інші операційні доходи	2120	172,9	594,0
Інші доходи	2240	-	-
Разом доходи (2000 + 2120 + 2240)	2280	3 583,6	3 300,4
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(-)	(-)
Інші операційні витрати	2180	(1 129,2)	(2 155,0)
Інші витрати	2270	(-)	(-)
Разом витрати (2050 + 2180 + 2270)	2285	(1 129,2)	(2 155,0)
Фінансовий результат до оподаткування (2280 – 2285)	2290	454,4	1 145,4
Податок на прибуток	2300	(206,2)	(99,7)
Чистий прибуток (збиток) (2290 – 2300)	2350	248,2	1 045,7

Керівник

Головний бухгалтер

(підпис)

(підпис)

Тараненко Юлія Анатолівна

(підпис, прізвище)

(підпис, прізвище)

Додаток 1
до положення (стандарту) бухгалтерського обліку 25
"Фінансовий звіт суб'єкта малого підприємства"

ФІНАНСОВИЙ ЗВІТ
суб'єкта малого підприємства

Підприємство
ТОВ "Зевс Тревел"

Територія Подільський район

Організаційно-правова форма господарювання Товариство з обмеженою відповідальністю

Вид економічної діяльності Діяльність туристичних операторів

Середня кількість працівників, осіб 6

Одиниця виміру: тис. грн. з одним десятковим знаком

Адреса, телефон Верхній Вал, буд. 4-В, літера А, м. Київ, 04071

Дата(рік,місяць,число)
за ЄДРПОУ
за КОАТУУ
за КОПФГ
за КВЕД

Коди		
2019	01	01
		38670782
		8038500000
		240
		79.12

2812424

1.Баланс на 31 грудня 2018 р.

Актив	Код рядка	Форма № 1-м Код за ДКУД 1801006	
		На початок звітного року	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Незавершені капітальні інвестиції	1005	-	-
Основні засоби	1010	88,4	56,7
первісна вартість	1011	212,1	174,9
знос	1012	(123,7)	(118,2)
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції	1030	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	88,4	56,7
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	-	-
у тому числі готова продукція	1103	-	-
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	152,3	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	1135	36,6	21,3
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	4 674,2	2 705,2
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	481,1	284,9
Витрати майбутніх періодів	1170	22,9	20,8
Інші оборотні активи	1190	0,2	-
Усього за розділом II	1195	5 367,3	3 032,2
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-
Баланс	1300	5 455,7	3 088,9

Пасив	Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	50,0	50,0
Додатковий капітал	1410	-	-
Резервний капітал	1415	-	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	(5,1)	1 040,6
Неоплачений капітал	1425	-	-
Усього за розділом I	1495	44,9	1 090,6
II. Довгострокові зобов'язання, цільове фінансування та забезпечення			
III. Поточні зобов'язання			
Короткострокові кредити банків	1600	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	-
товари, роботи, послуги	1615	543,8	25,6
розрахунками з бюджетом	1620	-	-
у тому числі з податку на прибуток	1621	-	-
розрахунками зі страхування	1625	-	-
розрахунками з оплати праці	1630	-	-
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	4 867,0	1 972,7
Усього за розділом III	1695	5 410,8	1 998,3
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-
Баланс	1900	5 455,7	3 088,9

2. Звіт про фінансові результати
за Рік 2018

Стаття	Код рядка	Форма № 2-м Код за ДКУД 1801007	
		За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	2 706,4	1 847,3
Інші операційні доходи	2120	594,0	250,6
Інші доходи	2240	-	-
Разом доходи (2000 + 2120 + 2240)	2280	3 300,4	2 097,9
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(-)	(-)
Інші операційні витрати	2180	(2 155,0)	(1 544,0)
Інші витрати	2270	(-)	(-)
Разом витрати (2050 + 2180 + 2270)	2285	(2 155,0)	(1 544,0)
Фінансовий результат до оподаткування (2280 – 2285)	2290	1 145,4	553,9
Податок на прибуток	2300	(99,7)	(-)
Чистий прибуток (збиток) (2290 – 2300)	2350	1 045,7	553,9

Керівник

Головний бухгалтер

(Signature)
(підпис)

(підпис)

Тараненко Юлія Анатолівна

(ініціали, прізвище)

(ініціали, прізвище)

Додаток 1
до положення (стандарту) бухгалтерського обліку 25
"Фінансовий звіт суб'єкта малого підприємництва"

ФІНАНСОВИЙ ЗВІТ
суб'єкта малого підприємництва

Підприємство
ТОВ "Зевс Тревел"

Територія Подільський район

Організаційно-правова форма господарювання Товариство з обмеженою відповідальністю

Вид економічної діяльності Діяльність туристичних операторів

Середня кількість працівників, осіб 4

Одиниця виміру: тис. грн. з одним десятковим знаком

Адреса, телефон Верхній Вал, буд. 4-В, літера А, м. Київ, 04071

Дата(рік,місяць,число)

за ЄДРПОУ

за КОАТУУ

за КОПФГ

за КВЕД

Коди		
2018	01	01
38670782		
8038500000		
240		
79.12		

2812424

1.Баланс на 31 грудня 2017 р.

Актив	Код рядка	Форма № 1-м Код за ДКУД 1801006	
		На початок звітного року	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Незавершені капітальні інвестиції	1005	-	-
Основні засоби	1010	133,9	88,4
первісна вартість	1011	212,1	212,1
знос	1012	(78,2)	(123,7)
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції	1030	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	133,9	88,4
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	-	-
у тому числі готова продукція	1103	-	-
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	-	152,3
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	1135	-	36,6
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	4 656,2	4 674,2
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	199,3	481,1
Витрати майбутніх періодів	1170	29,8	22,9
Інші оборотні активи	1190	3,7	0,2
Усього за розділом II	1195	4 889,0	5 367,3
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-
Баланс	1300	5 022,9	5 455,7

Пасив	Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	50,0	50,0
Додатковий капітал	1410	-	-
Резервний капітал	1415	-	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	(559,0)	(5,1)
Неоплачений капітал	1425	-	-
Усього за розділом I	1495	(509,0)	44,9
II. Довгострокові зобов'язання, цільове фінансування та забезпечення			
III. Поточні зобов'язання			
Короткострокові кредити банків	1600	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	-
товари, роботи, послуги	1615	8,5	543,8
розрахунками з бюджетом	1620	65,5	-
у тому числі з податку на прибуток	1621	-	-
розрахунками зі страхування	1625	-	-
розрахунками з оплати праці	1630	-	-
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
інші поточні зобов'язання	1690	5 457,9	4 887,0
Усього за розділом III	1695	5 531,9	5 410,8
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-
Баланс	1900	5 022,9	5 455,7

2. Звіт про фінансові результати за Рік 2017

Стаття	Код рядка	Форма № 2-м	Код за ДКУД
		За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	1 847,3	2 053,2
Інші операційні доходи	2120	250,6	824,4
Інші доходи	2240	-	-
Разом доходи (2000 + 2120 + 2240)	2280	2 097,9	2 877,6
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	-	-
Інші операційні витрати	2180	(1 544,0)	(2 582,2)
Інші витрати	2270	-	-
Разом витрати (2050 + 2180 + 2270)	2285	(1 544,0)	(2 582,2)
Фінансовий результат до оподаткування (2280 – 2285)	2290	553,9	295,4
Податок на прибуток	2300	-	-
Чистий прибуток (збиток) (2290 – 2300)	2350	553,9	295,4

Керівник

(підпис)

Головний бухгалтер

(підпис)

Тараненко Юлія Анатоліївна

(ініціали, прізвище)

(ініціали, прізвище)

Статистична звітність ТОВ «ЗЕВС-ТРЕВЕЛ»

Міністерство економічного
розвитку і торгівлі України

Ідентифікаційний код 3 8 6 7 0 7 8 2

СТАТИСТИЧНИЙ ЗВІТ
ЗА 2020 РІК

Ліцензіат:

Найменування: ТОВ "ЗЕВС ТРЕВЕЛ"

Місцезнаходження: 03035 м.Київ, вул.Василя Сурикова, буд.3

(поштовий індекс, область, район, населений пункт, вулиця /провулок, площа тощо,
номер будинку /корпусу, квартири /офісу)

Адреса місця провадження діяльності: 03035 м.Київ, вул.Василя Сурикова, буд.3

(поштовий індекс, область, район, населений пункт, вулиця /провулок, площа тощо,
номер будинку /корпусу, квартири /офісу)

Назва виду діяльності: Видашний
(внутрішній, виїзний, в'їзний)

Розділ I. Загальні економічні показники

Найменування показників	Номер рядка	Одиниця виміру*	За звітний період
Середньооблікова кількість штатних працівників	04	осіб	3
З рядка 04 мають вищу освіту в сфері туризму	05	осіб	
жінки	06	осіб	3
особи до 30 років	07	осіб	
Дохід від надання туристичних послуг (без податку на додану вартість, акцизного податку і аналогічних обов'язкових платежів)	08	тис. гривень	133,3
у тому числі від екскурсійної діяльності	09	тис. гривень	
Сума комісійних, агентських та інших винагород	10	тис. гривень	133,3
Операційні витрати, зроблені суб'єктом туристичної діяльності на надання туристичних послуг (сума рядків з 12 по 16) - усього	11	тис. гривень	1195,4
у тому числі:			
матеріальні витрати	12	тис. гривень	
витрати на оплату праці	13	тис. гривень	489,2
відрахування на соціальні заходи	14	тис. гривень	190,8
суми нарахованої амортизації	15	тис. гривень	23,9
інші операційні витрати	16	тис. гривень	491,5
Витрати на утримання власних турагентів (з рядка 11)	17	тис. гривень	
Обов'язкові платежі в бюджет і позабюджетні фонди	18	тис. гривень	

* Рядки 08—18 заповнюються з одним десятковим знаком.

Продовдж. дод. 3

Розділ III. Кількість і вартість проданих туристичних путівок

Назва показників	Номер рядка	Кількість туристичних путівок, одиниць	Вартість туристичних путівок*, тис. гривень	Кількість туроднів за реалізованими туристичними путівками
Реалізовано туристичних путівок - усього	36	112	2880,6	745
у тому числі				
іншим організаціям	37			
безпосередньо населенню	38	112	2880,6	745
з них				
громадянам України для подорожі в межах України	39			
громадянам України для подорожі за кордон	40	112	2880,6	745
іноземцям для подорожі в межах України	41			

*Графа 4 у рядках 36- 41 заповнюється з одним десятковим знаком.

Розділ IV. Кількість обслугованих туристів (без екскурсантів)

Назва показників	Номер рядка	У тому числі	
		громадяни України (вибуття)	громадяни інших країн (прибуття)
Кількість обслугованих туристів, усього осіб	42	203	
у тому числі			
подорожуючих у межах території України	43		X
подорожуючих за кордоном	44	203	X

З рядка 44 - розподіл громадян України за країнами відправлення та з рядка 42 - розподіл іноземців за країнами світу, з яких вони прибули (згідно з Класифікацією країн світу)¹

Довідково:

число обслугованих екскурсантів (45) _____ осіб,
з них іноземні громадяни (46) _____ осіб

VI. Одноразовий модуль "Економічні показники суб'єктів туристичної діяльності за типом послуг та категоріями обслугованих клієнтів"

Розділ А. Дохід від надання послуг за типом послуг

Назва показників	Номер рядка	Сума, тис. гривень
Дохід від надання туристичних послуг (без податку на додану вартість, акцизного податку і аналогічних обов'язкових платежів), усього (ряд. 62 + 63 + 66 + 76; ряд. 61= ряд. 08):	61	133,3
дохід від реалізації власного туристичного продукту (туристичних путівок)	62	
дохід від реалізації туристичного продукту (туристичних путівок) інших організацій:	63	
- резидентів	64	
- нерезидентів	65	
дохід від надання послуг, запропонованих в індивідуальному порядку, які не включені у туристичні путівки (ряд. 67 + 68 + 69 + 75)	66	
послуги з розміщення	67	
ресторанні послуги	68	
перевезення пасажирів (включаючи трансфери):	69	
- залізничним транспортом	70	
- автомобільним транспортом	71	
- повітряним транспортом	72	
- морським і річковим транспортом	73	
прокат автомобілів без водія	74	
інші послуги (послуги гідів, розважальні, культурні та інші форми дозвілля, послуги страхування тощо)	75	
сума комісійних, агентських та інших винагород	76	133,3
Дохід від інших видів діяльності та послуг	77	

Розділ Б. Дохід від надання туристичних послуг (без податку на додану вартість, акцизного податку і аналогічних обов'язкових платежів) за категоріями обслугованих клієнтів

Тип клієнтів суб'єктів туристичної діяльності	Номер рядка	Сума, тис. гривень
Із ряд. 61 (ряд. 61= ряд. 78 + 79 + 82 + 85)		133,3
Фізичні особи	78	105,9
Туроператори:	79	
резиденти	80	
нерезиденти	81	
Турагентства	82	27,4
резиденти	83	
нерезиденти	84	
Інші підприємства	85	

*Графа "Сума, тис. гривень" у рядках 64—85 заповнюється без десяткового знака.

Продовдж. дод. 3

¹Додаток до розділу IV

З рядка 44 – розподіл громадян України по країнах відправлення та з рядка 42 іноземців по країнах світу, з яких вони прибули (згідно з Класифікацією країн світу)

Назва країни	Громадяни України (вибуття), осіб	Громадяни інших країн (прибуття), осіб	Назва країни	Громадяни України (вибуття), осіб	Громадяни інших країн (прибуття), осіб
1					4
Кіпр	131				
Туреччина	25				
Єгипет	22				
Хорватія	11				
Франція	3				
Чорногорія	2				
Албанія	7				
Об'єднані Арабські Емірати	2				

Довідково:

Число обслугованих екскурсантів (45) _____ осіб
з них іноземні громадяни (46) _____ осіб

АГЕНТСЬКИЙ ДОГОВІР № _____ НА РЕАЛІЗАЦІЮ ТУРИСТИЧНИХ ПОСЛУГ

м. Київ

« _____ » _____ 20__ р.

Товариство з обмеженою відповідальністю «ЗЕВС ТРЕВЕЛ», платник податку на прибуток на загальних підставах, надалі – **ТУРОПЕРАТОР**, в особі Директора Тараненко Юлії Анатоліївни, що діє на підставі Статуту, з однієї сторони, та _____, платник податку _____, надалі – **ТУРАГЕНТ**, в особі _____, що діє на підставі _____, з іншої сторони, при спільному згадуванні за цим договором – **СТОРОНИ**, а кожна окремо – **СТОРОНА**, уклали даний Договір про наступне:

І. ПРЕДМЕТ ДОГОВОРУ

- 1.1.** ТУРАГЕНТ зобов'язується за винагороду від імені ТУРОПЕРАТОРА здійснювати посередницьку діяльність з реалізації туристичного продукту, який сформовано ТУРОПЕРАТОРОМ, шляхом укладення договорів на туристичне обслуговування зі споживачами послуг (туристами), юридичними особами, а також виконувати інші дії, які пов'язані з реалізацією туристичного продукту та передбачені умовами цього Договору.
Для цього Договору не розповсюджується на надання послуг, які пов'язані із від'їздом фізичної особи з місця постійного проживання з метою працевлаштування, зміни громадянства або отримання виду на проживання чи права на роботу в іншій країні.
- 1.2.** Туристичні послуги, що входять до складу реалізованого за цим Договором туристичного продукту, вимагають попереднього бронювання та підтвердження з боку ТУРОПЕРАТОРА.
- 1.3.** СТОРОНИ за цим Договором набувають прав та обов'язків виключно у випадку, коли ТУРАГЕНТ одночасно з укладенням договору на туристичне обслуговування з третіми особами від імені ТУРОПЕРАТОРА, здійснив фактичне бронювання туристичного продукту у ТУРОПЕРАТОРА, а ТУРОПЕРАТОР, в свою чергу, дав підтвердження цього бронювання. За відсутності підтвердженого бронювання вважається, що ТУРАГЕНТ діє від власного імені та наслідки укладення договору на туристичне обслуговування з третіми особами можуть бути застосовані тільки до ТУРАГЕНТА.
- 1.4.** За письмовим погодженням з ТУРОПЕРАТОРОМ ТУРАГЕНТ може укладати субагентські договори, пов'язані із реалізацією туристичного продукту ТУРОПЕРАТОРА, при цьому ТУРАГЕНТ несе відповідальність за субагента перед ТУРОПЕРАТОРОМ в повному обсязі.
- 1.5.** Відносини, що виникають з Договору не є монопольними агентськими відносинами.
- 1.6.** Формою підтвердження повноважень ТУРАГЕНТА є даний Договір.
- 1.7.** Туроператор погоджується, що Турагент може надавати Туристам супутні послуги від власного імені та на власний розсуд, зокрема, консультаційні, інформаційні та інші. Умови надання та вартість таких супутніх послуг мають бути погоджені Туристом та Турагентом при цьому вартість таких послуг повинна бути в межах ціни (загальної вартості), СПО – зазначеної на сайті, в каталогах та інших в т.ч. рекламних матеріалах туроператора.
- 1.8.** Даний договір за своїм змістом є змिशаним у відповідності зі ст. 628 ЦК.

2. ОСНОВНІ ПОНЯТТЯ

- 2.1.** У цьому Договорі використовуються і тлумачаться наступні поняття:
- турист** (далі по тексту клієнт, клієнт ТУРАГЕНТА) – фізична особа, яка виявила бажання придбати туристичний продукт Туроператора та його іноземних контрагентів і уклала з Турагентом договір про надання туристичних послуг;
- туристичний продукт** – розроблений комплекс туристичних послуг, який посідає не менше ніж дві такі послуги, що реалізуються або пропонуються для реалізації за визначеною ціною, до складу якого входять послуги перевезення, послуги розміщення та інші туристичні послуги, не пов'язані з перевезенням і розміщенням (послуги з організації відвідувань об'єктів культури, відпочинку та розваг, реалізації сувенірної продукції тощо);
- заброньований туристичний продукт** - туристичний продукт, можливість надання якого підтверджена ТУРОПЕРАТОРОМ;
- особистий кабінет ТУРАГЕНТА** – це персоналізована сторінка на сайті ТУРОПЕРАТОРА, на якій представлений список активних та архівних заявок, оформлених ТУРАГЕНТОМ, список туристів, в якому вказується номер заявки, прізвища туристів, повна вартість і сума до сплати (якщо заявка не була оплачена повністю). Вхід у розділ здійснюється суворо за індивідуальним логіном і паролем ТУРАГЕНТА, який видається ТУРОПЕРАТОРОМ;
- ануляція замовлення** – відмова ТУРАГЕНТА або Туриста (Замовника) від замовлення повністю або частково, а також зменшення кількості туристів, внесення виправлень в імена та прізвища туристів, зміна раніше погоджених та підтверджених ТУРОПЕРАТОРОМ строків та об'ємів.
- «Ціна (загальна вартість), СПО (SPO (special price offer))** – спеціальні пропозиції туроператора зазначені на сайті, в каталогах та інших в т.ч. рекламних матеріалах туроператора, відомості щодо максимально можливої вартості послуг яку може сплатити Турист при придбанні турпродукту (туристичних послуг). До цієї суми можуть бути

включенні вартість послуг які надає туроператор, транспортні компанії (в т.р. послуги з бронювання), страхові компанії та інші суб'єкти туристичної діяльності(екскурсійне обслуговування; відвідування культурно-розважальних чи спортивних заходів; прокат автомобілів; послуги інструкторів з різних видів спорту; послуги їди), а також консультативні - інформаційні послуги з підбору туру які туристу надає безпосередньо турагент. **ТУРОПЕРАТОРОМ**, додатково до зазначених вище послуг, за запитом Туриста (Замовника) через **ТУРАГЕНТА**, можуть бути включені до туристичного продукту також інші туристичні послуги.

«Транзитні кошти» - Кошти сплачені Туристом чи юридичною особою туроператору через турагента, не є власністю та доходом турагента. Розмір транзитних коштів зазначається в рахунку туроператора.

«Комерційний курс Туроператора» - грошовий еквівалент в іноземній валюті 1(одного) долара США до гривні України та 1 (одного) ЄВРО до гривні України, та 1 (одного) Рубля до гривні України що визначений Туроператором та оприлюднений на сайті, що застосовується Туроператором при визначенні суми сплати туристичного продукту (туристичної послуги) яка належить Туроператору.

3. ПОРЯДОК РЕАЛІЗАЦІЇ ТУРПРОДУКТУ

3.1. З метою реалізації туристичного продукту **ТУРАГЕНТ** самостійно здійснює пошук туристів (клієнтів), укладає з ними, чи іншими замовниками, договори на реалізацію туристичного продукту **ТУРОПЕРАТОРА**. Договори, які укладаються між **ТУРАГЕНТОМ** та клієнтами, не повинні суперечити цілям цього Договору та повинні містити всі істотні умови, визначені Законом України «Про туризм».

3.2. **ТУРАГЕНТ** направляє **ТУРОПЕРАТОРУ** заявку на бронювання туристичного продукту, в якій міститься наступна інформація: кількість клієнтів із зазначенням прізвища та імені в латинській транскрипції (згідно закордонного паспорта), дати народження, номер та дата видачі закордонного паспорта, громадянство, країна відвідування, дата початку та закінчення поїздки, інформація про розміщення (місце розміщення, категорії номерів, категорії готелів), тип харчування, необхідність оформлення в'їздної візи, програми страхування, транспортного обслуговування, перелік екскурсій та інші відомості, що мають відношення до турпродукту, який бронюється. Заявка **ТУРАГЕНТА** подається через особистий кабінет **ТУРАГЕНТА**.

3.3. **ТУРОПЕРАТОР**, після отримання заявки, надсилає **ТУРАГЕНТУ** підтвердження здійсненого бронювання та рахунок на оплату. Підтвердження здійсненого бронювання розміщується в особистому кабінеті **ТУРАГЕНТА**. Заявка **ТУРАГЕНТА** вважається прийнятою тільки за наявності підтвердження **ТУРОПЕРАТОРА** (спрямованого електронною поштою та відображеного в особистому кабінеті **ТУРАГЕНТА**). У разі не підтвердження заявки протягом 5 (п'яти) робочих днів, заявка автоматично вважається непідтвердженою. **ТУРОПЕРАТОР** гарантує збереження бронювання до дати, яка зазначена у підтвердженні, як дати остаточного розрахунку. Бронювання автоматично анулюється без додаткового повідомлення **ТУРАГЕНТА** при порушенні термінів оплати. Відновлення бронювання можливе за наявності місць і при повторній заявці.

3.4. Повна або часткова відмова **ТУРАГЕНТА** від підтвердженого турпродукту, внесення змін до турпродукту, не надходження оплати за турпродукт, розглядається як невизнання та/або неналежне виконання доручення за цим Договором і для **ТУРАГЕНТА** настає відповідальність, встановлена розділом 4 цього договору.

3.5. При необхідності **ТУРОПЕРАТОР** надає кур'єрські послуги для подачі документів клієнтів **ТУРАГЕНТА** в консульства іноземних держав для отримання в'їзних віз.

3.6. **ТУРОПЕРАТОР** попереджає **ТУРАГЕНТА** про необхідність клієнтам з'явитися в аеропорт за 3 години до вильоту літака.

3.7. За наявності доручення на бронювання авіаквитків на стиковальний рейс, **ТУРОПЕРАТОР** здійснює доручення з мінімально можливим стикуванням, виходячи з наявності квитків в системі бронювання.

3.8. Відносини з бронювання послуг, згідно заявки на бронювання вважаються виконаними в момент початку надання послуг (початок реалізації турпродукту).

4. ЗМІНИ УМОВ БРОНЮВАННЯ ТА АНУЛЯЦІЯ

4.1 За допомогою особистого кабінету **ТУРАГЕНТ** направляє **ТУРОПЕРАТОРУ** зміну умов бронювання або ануляцію.

4.2. При ненадходженні оплати за турпродукт, зміні умов бронювання турпродукту, відмову від підтвердженого бронювання за ініціативою **ТУРАГЕНТА** або Туриста (Замовника), **ТУРОПЕРАТОРУ** відшкодовуються фактично понесені ним витрати **ТУРАГЕНТОМ** та/або Туристом. Фактичними витратами **ТУРОПЕРАТОРА** є грошові кошти, які сплачені ним третім сторонам, в тому числі неустойки, штрафи, оплачені **ТУРОПЕРАТОРОМ** для виконання зобов'язань за договорами з контрагентами. Суми фактичних витрат **ТУРОПЕРАТОРА** залежно від термінів змін умов бронювання і ануляції можуть становити:

- у термін 22 дні та більше – 20 умовних одиниць у гривневому еквіваленті за внутрішнім курсом **ТУРОПЕРАТОРА** на день виставлення рахунку;
- у термін від 15 днів до 21 дня – 20% від вартості туристичного продукту;
- у термін від 8 днів до 14 днів – 30% від вартості туристичного продукту;
- у термін від 4 днів до 7 днів – 75% від вартості туристичного продукту;

4.2.1. У випадку відмови (ануляції) ТУРАГЕНТА або Туриста (Замовника) від заброньованих послуг з будь-яких причин, початок туру за якими припадає на період Травневих (з 25 квітня по 10 травня) або Новорічних та Різдвяних свят (з 22 грудня по 09 січня), в період карнавалів, Міжнародних конгресів та спортивних заходів чи подій подібного характеру, сума фактичних витрат ТУРОПЕРАТОРА, незалежно від терміну ануляції може становити

- 80% від вартості туристичного продукту - при відмові в строк від 30 до 15 днів до початку подорожі;
- 100% від вартості туристичного продукту - при відмові в строк від 14 і менше днів до початку подорожі.

4.2.2. Зазначені суми фактичних витрат є примірними і остаточно визначаються в кожному конкретному випадку. У випадках, коли внаслідок відмови (ануляції) ТУРАГЕНТА або Туриста (Замовника) від заброньованих послуг, штрафні санкції, виставлені ТУРОПЕРАТОРУ партнерами, перевищують розмір штрафів, розрахованих відповідно до цього пункту, ТУРАГЕНТ зобов'язаний оплатити ТУРОПЕРАТОРУ суму таких фактичних витрат у розмірі, який виставлений партнерами ТУРОПЕРАТОРА.

4.3. У разі ануляції заявки агентства винагорода ТУРАГЕНТУ не виплачується.

4.4. Будь-які зміни та доповнення в комплексі замовлених послуг, в датах відправлення і прибуття, а також інших істотних умов бронювання оформлюються новою заявкою з перерахунком вартості тур продукту (туристичних послуг). Попереднє бронювання вважається анульованим за правилами, зазначеним у п. 4.2. цього Договору. За кожну модифікацію бронювання (виправлення помилок у прізвищі, виправлення неточностей у бронюванні, допущених з вини ТУРАГЕНТА та/або клієнтів ТУРАГЕНТА, зміна типу харчування, авіарейсу, даних клієнта і т.п.) ТУРАГЕНТ виплачує ТУРОПЕРАТОРУ суму в розмірі визначеному правилами партнерів/системи бронювання 20 у.о. в гривневому еквіваленті залежно від валюти країни за надання ТУРОПЕРАТОРОМ послуги з забезпечення бронювання складових турпродукту по всіх напрямках. У разі перевипуски авіаквитка з вини ТУРАГЕНТА стягується штраф у розмірі визначеному правилами партнерів/системи бронювання 20 у.о. в гривневому еквіваленті за кожен квиток, при продажі авіаквитка на чартерний рейс; при продажі авіаквитка на регулярний рейс штраф стягується згідно з умовами застосування тарифу авіаперевізника. У випадку ануляції туристичного продукту (туристичних послуг) внаслідок відмови у видачі в'їзної візи, вартість консульського збору туристам не повертається. ТУРОПЕРАТОР має право в односторонньому порядку анулювати туристичний продукт (туристичні послуги) із застосуванням до ТУРАГЕНТА правил п.4.2. у випадках:

- не надання ТУРАГЕНТОМ необхідних для оформлення туристичного продукту документів або відомостей про клієнтів;
- відмови посольства (консульства) клієнтам у видачі в'їзної візи в країну тимчасового перебування;
- невиконання/неналежне виконання обов'язків по оплаті туристичного продукту.

4.5. Ануляція підтвердженого бронювання повинна бути оформлена ТУРАГЕНТОМ в особистому кабінеті. Датою ануляції вважається день одержання заявки про відмову (з 10 до 19 години поточного робочого дня) ТУРОПЕРАТОРОМ.

4.6. Повернення вартості авіаквитків проводиться згідно правил, встановлених перевізником залежно від тарифу. При бронюванні авіаквитків на регулярні рейси будь-які зміни в даних пасажирів (літера у написанні прізвища, дата народження і т.д.) прирівнюються до ануляції польотного документа. У тому випадку, коли при бронюванні за допомогою системи «он-лайн» ТУРАГЕНТОМ були допущені описані вище помилки та був вписаний авіаквиток на внутрішній авіапереліт з помилками, коректування написання прирівнюється до ануляції авіаквитка ТУРАГЕНТОМ.

Повернення грошових коштів за авіапереліт, включений у вартість туристичного продукту на чартерному рейсі, не проводиться, якщо інше не передбачено додатковою угодою сторін.

4.7. У разі виникнення обставин, що перешкоджають ТУРОПЕРАТОРУ виконати надання туристичних послуг узгодженої специфікації в обумовлені терміни з незалежних від ТУРОПЕРАТОРА причин, він може без згоди ТУРАГЕНТА анулювати туристичний продукт, якщо до моменту ануляції ТУРАГЕНТ не зробив повну оплату туристичного продукту або порушив порядок розрахунків.

5. ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ СТОРІН

СТОРОНИ взаємно зобов'язуються: забезпечувати можливість бронювання, обміну інформацією та документами з 10.00 до 19.30 робочого дня, для чого мати включеними і функціонуючими засоби зв'язку, що забезпечують гарантований рівень прийому - передачі інформації, бронювання і т.п. (апарати факсимільного зв'язку, факс-модем, e-mail тощо). СТОРОНИ допускають передачу заявки за допомогою факсимільного зв'язку, електронною поштою, а також за допомогою мережі Інтернет-бронювання на сайті туроператора: <http://zeus.travel/>.

ТУРОПЕРАТОР інформує ТУРАГЕНТА про можливість добровільного страхування клієнтів від невиліду у разі зриву польоту (страхові випадки) - у цьому випадку, всі втрати, пов'язані з відмовою від тур продукту (туристичних послуг) і ті які потрапляють під страховий випадок, будуть компенсовані страховою компанією. ТУРОПЕРАТОР не несе відповідальності за наслідки відмови клієнта від страхового полісу.

5.1. ТУРОПЕРАТОР зобов'язується:

надавати ТУРАГЕНТУ повну інформацію про споживчі властивості тур продукту (туристичних послуг), рекламі та інші матеріали, необхідні для виконання цього Договору;

- за запитом ТУРАГЕНТА надавати відомості про умови придбання тур продукту (туристичних послуг), про наявність вільних місць та можливість надання додаткових послуг, а також ознайомлювати ТУРАГЕНТА з правилами авіапереvezень і страхування туристів.
- інформувати ТУРАГЕНТА про зміну ціни на послуги або умови перебування не пізніше 2 днів після отримання таких відомостей.
- інформувати ТУРАГЕНТА про вимоги, умови та обмеження, що пред'являються туристам з боку консульських, посольських, митних, прикордонних установ та організацій, а також страхових компаній, перевізників, які є партнерами ТУРОПЕРАТОРА.
- сплатити ТУРАГЕНТУ винагороду в розмірі, встановленому Договором.
- не пізніше, ніж за 1 день до початку туристичної поїздки надати ТУРАГЕНТУ інформацію про розклад авіарейсів, час і місце збору групи.
- сформулювати і розмістити в особистому кабінеті ТУРАГЕНТА не пізніше, ніж за одну добу (в екстрених випадках - в день від'їзду в пункті відправлення, зазначеному в маршруті, за 3 години до вильоту) до відправлення за маршрутом пакет документів, необхідний для здійснення туристичної поїздки, за умови повної оплати туристичного продукту ТУРАГЕНТОМ (клієнтом), а саме:
 - 1) ваучер - документ, на підставі якого приймаюча сторона надає туристу оплачені послуги;
 - 2) авіаквиток або інший документ, що підтверджує право авіапереvezення;
 - 3) поліс медичного страхування;
 - 4) інші документи, зазначені у заявці на організацію туристичної поїздки.
- ТУРОПЕРАТОР має право змінити комплекс послуг, що входить до складу реалізованого турпродукту у разі істотної зміни обставин договору, зокрема:
 - 1) перенести терміни здійснення поїздки, менше, ніж на 24 години;
 - 2) замінити готель на готель аналогічної категорії або вище, у разі відмови готелю від підтвердженого бронювання;
 - 3) внести інші виправдані зміни.

5.2. ТУРАГЕНТ зобов'язується:

- реалізовувати турпродукт (туристичні послуги) фізичним та юридичним особам від імені ТУРОПЕРАТОРА.
- ТУРАГЕНТ зобов'язаний реалізовувати турпродукт на умовах, передбачених умовами цього Договору.
- укладати з клієнтами договори, у формі, встановленій ТУРОПЕРАТОРОМ – Додаток № 1 до договору, предметом якого є надання послуг, що містяться в Підтвердженій заявці. Договір на туристичне обслуговування вважається укладеним в момент отримання ТУРАГЕНТОМ Підтвердження Заявки.
- донести до Туристів інформацію про споживчі властивості туристичного продукту, про правила авіапереvezення і правила страхування, про умови туристичної подорожі: обсяг екскурсійної програми, умови проживання в готелях, специфіку країни, правила поведінки, умови безпеки туристичної поїздки, санітарно-епідеміологічну та політичну обстановку у країні та іншу інформацію передбачену Законом України «Про туризм».
- надати клієнту інформацію про те, що авіапереvezення пасажирів здійснюється згідно з внутрішніми правилами авіакомпанії - авіапереvezника. Правила авіапереvezення розміщені на офіційних сайтах авіакомпаній.
- доводити до відома клієнтів, інформацію про порядок і строки пред'явлення вимог про виплату страхового відшкодування за договором страхування відповідальності туроператора, формуючого турпродукт.
- інформувати клієнтів про можливість добровільного страхування від нещастя і можливі наслідки у разі відмови від даного виду страхування в разі ануляції підтвердженого турпродукту.
- у разі надання ТУРАГЕНТОМ своїм клієнтам недостовірної інформації про умови туристичної поїздки, ТУРАГЕНТ несе повну матеріальну відповідальність перед клієнтами за пов'язані з цим претензії.
- вчасно надавати ТУРОПЕРАТОРУ всі необхідні для здійснення клієнтом поїздки документи (паспорт, довідки з місця роботи та / або навчання тощо) для передачі їх до консульських та / чи інших служб іноземних держав з метою оформлення в'їзних віз. Відповідно до Закону України «Про захист персональних даних» № 2297-VI від 01.06.2010 року, ТУРАГЕНТ гарантує наявність згоди на обробку персональних даних клієнтів від клієнта. Обробка персональних даних клієнтів здійснюється ТУРОПЕРАТОРОМ шляхом їх передачі третім особам, в тому числі, (але, не обмежуючись), за допомогою передачі з метою отримання візи, а також з метою відстеження статусу документів у рамках виконання ТУРОПЕРАТОРОМ всіх зобов'язань за цим договором.
- своєчасно і в повному обсязі доводити до відома клієнтів інформацію, отриману від ТУРОПЕРАТОРА про вимоги, що пред'являються митними службами до закордонних паспортів, а саме:
 - перевірити дійсність закордонних паспортів клієнтів, своєчасно надати ТУРОПЕРАТОРУ необхідні документи клієнтів для оформлення візних / в'їзних та інших документів. Закордонний паспорт повинен бути правильно оформлений: заповнені графи прізвище та ім'я латинськими літерами, вказана стать, місце і дата народження, громадянство, дата видачі та термін закінчення дії паспорта, паспорт повинен мати чисті сторінки для оформлення

візи, всі виправлення повинні бути завірені уповноваженим органом. Термін дії закордонного паспорта повинен бути не менше 6 місяців на момент закінчення поїздки.

- здійснювати перевірку правильності оформлення та термінів дії документів.
- у разі здійснення поїздки неповнолітніми дітьми, попередити клієнта про необхідність оформлення нотаріально завіреної згоди та/або довіреності на вивезення дитини відповідно до чинного законодавства або наявності інших документів, що надають право одному із батьків чи супроводжуючому, вивозити дитину за кордон (оригінал свідоцтва про смерть одного з батьків, рішення суду про позбавлення батьківських прав і т.д.). Довести до відома клієнта необхідність при перетині кордону мати при собі оригінал свідоцтва про народження дитини.
- при відсутності необхідної інформації про властивості, порядок реалізації тур продукту (туристичних послуг), а також для отримання додаткових відомостей, запитувати інформацію у ТУРОПЕРАТОРА.
- слідувати за оперативною інформацією, що публікується ТУРОПЕРАТОРОМ, на його сайті. Уважно вивчати і доводити до відома туристів інформацію про споживчі властивості тур продукту (туристичних послуг), умови бронювання, зміни умов бронювання і відмову від підтвердженого бронювання, розміщену ТУРОПЕРАТОРОМ, що формує тур продукт (туристичні послуги), на офіційному інтернет сайті: <http://zeus.travel/>.
- приймати оплату від клієнтів.
- направляти ТУРОПЕРАТОРУ заявку на бронювання. Здійснювати за заявкою туриста он-лайн бронювання туристичного продукту в системі бронювання ТУРОПЕРАТОРА в суворій відповідності з умовами та правилами бронювання, встановленими Агентом.
- оплачувати (перераховувати) ТУРОПЕРАТОРУ грошові кошти відповідно до умов п. 6.1. цього договору.
- ТУРАГЕНТ зобов'язаний за добу до вильоту клієнта уточнювати час і аеропорт вильоту і довести до відома клієнта необхідну інформацію про авіаперевезення і порядку її здійснення. У разі відсутності з боку ТУРАГЕНТА конкретизації авіарейсу, номера рейсу і часу вильоту (зачислені в заявці) остаточно визначаються при видачі ТУРАГЕНТОМ авіаквитка(-ів). ТУРОПЕРАТОР не несе відповідальності за дії авіаперевізника і можливі наслідки, які можуть виникнути при скасуванні, затримки авіарейсу, заміні повітряного судна, вимушеній зміні місця посадки та інші дії авіакомпанії.
- надіслати туристам необхідний для здійснення туристичної поїздки комплект документів. Спосіб передачі документів узгоджується між ТУРАГЕНТОМ і туристами самостійно.
- ТУРАГЕНТ несе відповідальність за збереження документів та матеріальних цінностей, переданих йому ТУРОПЕРАТОРОМ з метою виконання цього договору.
- інші зобов'язання ТУРАГЕНТА і ТУРОПЕРАТОРА визначаються відповідно до чинного законодавства України.

6. ПОРЯДОК ОПЛАТИ

6.1. ТУРАГЕНТ сплачує ТУРОПЕРАТОРУ вартість туристичного продукту, згідно рахунку, виставленого

ТУРОПЕРАТОРОМ. У випадку не здійснення оплати в строк вказаний вище, ризик зміни валютних курсів, в бік збільшення, покладається на ТУРАГЕНТА шляхом виставлення нового рахунку.

За виконання зобов'язань за Договором в тому числі з гарантування виконання Туристом зобов'язань за Договором на туристичне обслуговування ТУРАГЕНТ одержує агентську винагороду. Розмір агентської винагороди, що одержує ТУРАГЕНТ за посередницькі операції, що здійснені ним в інтересах ТУРОПЕРАТОРА, якого він представляє, становить **1 (одна)** гривня, за кожне замовлення з ПДВ (для агентів плативка: податку на додану вартість).

ТУРОПЕРАТОР сплачує агентську винагороду ТУРАГЕНТОВІ за умови повної оплати ТУРАГЕНТОМ вартості підтверджених ТУРОПЕРАТОРОМ Турів та у випадку надання ТУРАГЕНТОМ належним чином оформлених документів, а саме:

- ТУРОПЕРАТОР направляє ТУРАГЕНТУ поштою **Акт** про надання послуг Туристам реалізованих через ТУРАГЕНТА на дату початку туру. ТУРАГЕНТ зобов'язаний на протязі 5 днів розглянути акт та повернути його з своїм підписом та печаткою (за наявності) ТУРОПЕРАТОРУ. У випадку відмови від підписання акту ТУРАГЕНТОМ або не повернення акту, та відсутності претензій по закінченню 2-х тижневого терміну з моменту закінчення подорожі Туроператор має право внести запис в акт про відмову підписання або про неотримання акту від ТУРАГЕНТА і такий акт вважається підписаним двома сторонами.

- ТУРАГЕНТ та ТУРОПЕРАТОР щомісячно підписують **Звіт агента** про виконання доручення на загальну суму агентської (комісійної) винагороди ТУРАГЕНТА. Звіт за попередній місяць надається ТУРАГЕНТОМ в наступному місяці не пізніше 20 днів поточного місяця. Звіт агента може бути сформований та направлений ТУРОПЕРАТОРОМ, незважаючи на те, що обов'язок по направленню Звіту покладено на ТУРАГЕНТА. Акт та Звіт може формуватися та направлятися ТУРОПЕРАТОРОМ у формі одного письмового документа.

6.2. Агентська винагорода не нараховується на кошти, які отримані готелями при наданні туристам додаткових послуг (сніданки, якщо вони не враховані у вартість проживання та розміщення, користування міні-баром готелів, послуги зв'язку та інше), а також на виключні послуги по розміщенню та проживанню в готелі без надання додаткового місця.

Розрахунок за додаткові послуги здійснюються безпосередньо туристами ТУРАГЕНТА в день виїзду з готелю.

6.3. Усі розрахунки по Договору здійснюються в національній валюті України.

6.4. Вартість туристичного продукту ТУРОПЕРАТОРА, визначається шляхом множення прайсової вартості турпродукту на внутрішній комерційний курс валюти розрахунків за бронюванням до української гривні на дату виставлення рахунку. Внутрішній комерційний курс встановлюється ТУРОПЕРАТОРОМ і зазначається на його

офіційному сайті.

Фактом виконання ТУРАГЕНТОМ зобов'язання по оплаті вартості туристичного продукту в безготівковій формі вважається зарахування коштів сплачених ТУРАГЕНТОМ на рахунок ТУРОПЕРАТОРА. При цьому, ризик затримки здійснення банківських операцій покладається на ТУРАГЕНТА.

6.5. Оплата заброньованих і підтверджених ТУРОПЕРАТОРОМ електронною поштою або факсом туристичних послуг за 24 години до початку туристичного обслуговування здійснюється ТУРАГЕНТОМ у день бронювання.

6.6. Всі суми, отримані ТУРАГЕНТОМ за продаж туристичного продукту згідно з Договором, є власністю ТУРОПЕРАТОРА.

6.7. Несвоєчасна чи неповна оплата ТУРАГЕНТОМ туристичних послуг знімає з ТУРОПЕРАТОРА всю відповідальність, пов'язану з виконанням зобов'язань за Договором. У цьому випадку ТУРОПЕРАТОР залишає за собою право скасувати замовлення ТУРАГЕНТА та застосувати до нього умов відповідно до розділу 4 Договору. При скасуванні замовлення ТУРАГЕНТА з причин визначених цим пунктом, відповідальність перед туристом за розірвання договору про надання туристичних послуг несе ТУРАГЕНТ.

7. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ СТОРІН

7.1. ТУРОПЕРАТОР несе відповідальність перед Туристом за виконання прийнятих на себе зобов'язань тільки за умови повної оплати турпродукту і виконання ТУРАГЕНТОМ вимог цього договору.

7.2. Якщо в набір оплачених послуг включені спеціальні документи (авіаквиток, страховий поліс і т.д.), на підставі яких треті особи надають свої послуги клієнтам, то ТУРОПЕРАТОР несе перед ТУРАГЕНТОМ відповідальність тільки за правильність заповнення й оформлення такого документа. ТУРОПЕРАТОР не є стороною при укладенні зазначених вище договорів. Відповідальність за неналежне виконання або невиконання зобов'язань у цьому випадку несе безпосередньо виконавець послуги.

7.3. ТУРОПЕРАТОР не несе відповідальність за наслідки, які настали в разі неналежного оформлення закордонного паспорта, надання недостовірних відомостей від ТУРАГЕНТА, включаючи відсутність оригінального підпису клієнта на анкетах консульських служб іноземних держав, а також через записаного клієнта на реєстрацію в аеропорт вильоту або прильоту, виниклих проблем з митними, прикордонними, поліцейськими та іншими службами країни перебування. При цьому неможливість здійснення поїздки з цієї причини тягне відповідальність ТУРАГЕНТА перед ТУРОПЕРАТОРОМ, як у випадку його відмови в порядку п.4.1 цього договору.

7.4. ТУРОПЕРАТОР не несе відповідальність за не видачу або несвоєчасну видачу в'їзних віз консульськими установами іноземних держав у випадках, якщо це не є наслідком невиконання ТУРОПЕРАТОРОМ своїх зобов'язань. Взаєморозрахунок між СТОРОНАМИ відбувається на підставі фактично понесених витрат ТУРОПЕРАТОРОМ (п.4.2 цього договору). Вартість консульського збору Туристу /ТУРАГЕНТУ не повертається. ТУРОПЕРАТОР не несе відповідальності за несвоєчасне отримання візи або вимушену депортацію туриста з країни унаслідок несвоєчасного надання ТУРАГЕНТОМ пакету документів, необхідних для отримання віз або провіз. ТУРОПЕРАТОР інформує ТУРАГЕНТА про те, що вся важлива і необхідна інформація про візи міститься на сайті ТУРОПЕРАТОРА у розділі візи. ТУРОПЕРАТОР не відповідає за дії імміграційних служб ОАЕ в разі їх вирішення збільшити термін оформлення віз без пояснення причин, і ТУРОПЕРАТОР інформує, що у зв'язку з цим шліфт туристів в ОАЕ без наявності візи може призвести до депортації з країни.

7.5. Витрати з лікування або транспортування в Україні у разі смерті клієнтів ТУРАГЕНТА в країні перебування несе страхова компанія відповідно до укладеного договору страхування - страховим полісом.

7.6. СТОРОНИ звільняються від відповідальності за часткове або повне невиконання зобов'язань за цим Договором, якщо це невиконання стало наслідком обставин непереборної сили (форс-мажор), що виникли після укладення цього Договору в результаті подій надзвичайного характеру. До подій надзвичайного характеру, зокрема, відноситься: повінь, пожежа, землетрус, вибух, шторм, осідання ґрунту та інші явища природи, а також війна або військові дії, страйк в галузі або регіоні, прийняття органом державної влади або управління рішення, що спричинило неможливість виконання цього Договору. Виникнення обставин непереборної сили повинно бути підтверджено достовірними документами компетентного державного органу.

7.7. Інформація, що міститься на сайті ТУРОПЕРАТОРА, а також в брошурах, проспектах, буклетах, каталогах, будь-яких інших матеріальних джерелах, які не завірені печаткою ТУРОПЕРАТОРОМ та підписом уповноваженої особи, не може бути використана ТУРАГЕНТОМ або клієнтами ТУРАГЕНТА в ході будь-якого роду розгляду (в тому числі і судового) в якості доказів щодо якості туристичного продукту.

7.8. Матеріальна відповідальність ТУРОПЕРАТОРА за зобов'язаннями перед туристом забезпечується наявністю відповідних вимогам законодавства фінансових гарантій.

8. ВИРІШЕННЯ СПОРІВ

8.1. СТОРОНИ зобов'язуються шляхом переговорів приймати всі заходи від них заходи по вирішенню можливих розбіжностей і суперечок, які можуть виникнути за цим договором.

8.2. У разі виникнення претензій до якості туристичних послуг, цей договір передбачає попередній претензійний порядок вирішення спорів шляхом обміну письмовими претензіями і відповідями на претензії. ТУРАГЕНТ

Продовж. дод.К

засобів електронної пошти, а також шляхом застосування засобів факсимільного зв'язку. Зазначений обмін набуває юридичних наслідків для укладення, зміни та припинення даного Договору. Такі документи вважаються прирівняними до оригіналу так само, як і паперові документи з печаткою і підписами СТОРІН.

Всі письмові документи вважаються належним чином наданими та отриманими Сторонами, якщо передані у встановлені строки за допомогою електронної пошти та/або засобів факсимільного зв'язку при цьому підтвердженням надання документів є інформаційне підтвердження користувача (відправника та/або одержувача), отримане з серверу користувача (відправника та/або одержувача) або відповідно факсимільний звіт про відправку.

10.7. Договір укладений в двох примірниках, що мають однакову юридичну силу, по одному примірнику для кожної СТОРОНИ.

10.8. Після укладення цього Договору, всі раніше укладені Договори, усні домовленості, листування, попередні угоди та протоколи про наміри, що стосуються предмету Договору втрачають чинність.

11. АДРЕСИ І РЕКВІЗИТИ СТОРІН

ТУРОПЕРАТОР:

ТОВ «ЗЕВС ТРЕВЕЛ»

Код ЄДРПОУ: 38670782

ПІН: 386707826561

Туроператорська ліцензія: АЕ № 272974

Адреса: 04071, м. Київ, вул. Верхній Вал 4В

Р/р: UA79 380269 00000 26000056207656,

ПАТ КБ "ПРИВАТБАНК", МФО 380269

Тел.: +38 (044) 281-24-24

Факс: +38(044) 281-24-23

Mail: info@zevs.travel

ТУРАГЕНТ:

ЗА ТУРОПЕРАТОРА:

Директор _____

(Гараненко Ю.А.)

(М.П.)

ЗА ТУРАГЕНТА:

(М.П.)

Додаток Л

ДОДАТОК №1
До Договору на туристичне обслуговування № _____ від "___" _____ 20__ р.
Заявка на бронування туристичного продукту

Замовник	***Вказати П.І.Б. туристів
Країна	
Дати туру	
Вид / категорія транспортного засобу	
Готель/категорія, Розташування готелю	
Відомості про підтвердження відповідності послуг готелю встановленим вимогам, строки і порядок оплати готельного обслуговування	*** Відповідність послуг готелю встановленим вимогам та порядок оплати підтверджені та зазначені в договорах з приймаючою стороною готелем та додатках до них.
Номер	
Тип номеру	
Харчування	
Екскурсії (так або ні/назва)	
Трансфер (груповий, індивідуальний, вір)	
Страхування	*** Страховик, що здійснює обов'язкове медичне та від нещасного випадку страхування *** Страховик, що здійснює добровільне страхування
Інші послуги	

Я, Турист _____, від свого імені та від імені осіб, які подорожують зі мною і які уповноважили мене на підписання даного Договору, заявляю, що з програмою туристичної подорожі ознайомлений та погоджуюсь. Інформацію про організації туристичної подорожі, своїх правах, зобов'язаннях, правилах безпеки та умовах страхування, порядку відшкодування завданих збитків та оплати фактично понесених витрат, умовах відмови від послуг, правилах перетину державного кордону, а також об'єктивну інформацію про країну перебування, звичай місцевого населення, інформацію стосовно санітарно-епідеміологічних умов країн тимчасового перебування, поведінку в громадських місцях та місцях, пов'язаних з проведенням релігійних обрядів та іншу інформацію згідно Закону України "Про туризм" отримав. З умовами договору на туристичне обслуговування ознайомлені та згодні Підпис Турагента (за Туроператора) _____

ТУРОПЕРАТОР:
ТОВ «ЗЕВС ТРЕВЕЛ»

ТУРАГЕНТ:

Директор _____ (Гаранченко Ю.А.) _____

(М.П.)

Додаток М

Рис. 1. Схема фінансового обліку доходів від ЗЕД та контролю за дотриманням термінів розрахунків

Джерело: власне дослідження

Додаток Н

Класифікація доходів підприємства за видами діяльності

Вид діяльності	Доходи		Рахунки	Код рядка
Операційна діяльність	Доходи від реалізації	Дохід (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг	70 «Доходи від реалізації»	2000
	Інші операційні доходи	Доходи від реалізації валюти, реалізації оборотних активів, операційної оренди активів, операційної курсової різниці, одержані штрафи, пені, неустойки	71 «Інший операційний дохід»	2120
Фінансова діяльність	Доходи від участі в капіталі	Доходи від інвестицій в асоційованій або спільні підприємства, які обліковуються за методами участі в капіталі	72 «Дохід від участі в капіталі»	2200
	Фінансові доходи	Дивіденди, відсотки за кредитами отриманими, облігаціями випущеними, фінансовою орендою	73 «Інші фінансові доходи»	2220
Інвестиційна діяльність	Інші доходи	Доходи від реалізації фінансових інвестицій, необоротних активів, майнових комплексів, списання НА, втрати від неопераційних курсових різниць	74 «Інші доходи»	2240

Джерело: розроблено за даними ТОВ «ЗЕВС-ТРЕВЕЛ»

Додаток П

Характеристика рахунків (субрахунків) класу 7 «Доходи і результати діяльності», що використовуються на ТОВ «ЗЕВС-ТРЕВЕЛ»

Вид доходів	Код рахунку	Відображення у Звіті про фінансові результати	Коротка характеристика
Доходи від реалізації	70	Ряд .2000	Призначено для узагальнення інформації про доходи від реалізації готової продукції. За кредитом субрахунків рахунку 70 відображається збільшення (одержання) доходу, за дебетом - належна сума непрямих податків (акцизного податку, податку на додану вартість та інших, передбачених законодавством) та списання у порядку закриття на рахунок 79 "Фінансові результати".
Інший операційний дохід	71	Ряд. 2120	Ведеться узагальнення інформації про інші доходи від операційної діяльності підприємства у звітному періоді, крім доходу (виручки) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг).
Інші фінансові доходи	73	Ряд. 2240	Призначено для обліку доходів, які виникають у ході фінансової діяльності підприємства, зокрема дивідендів, відсотків та інших доходів від фінансової діяльності

Джерело: розроблено за даними ТОВ «ЗЕВС-ТРЕВЕЛ»

Методика складання Звіту про фінансові результати ТОВ «ЗЕВС-ТРЕВЕЛ» (ф. 2)

<i>Стаття балансу</i>	<i>Код рядка</i>	<i>Зміст статті</i>	<i>Оборот рахунків спрощеного Плану (загального Плану)</i>
Чистий дохід (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	Виручка від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	Кт 70
Інші операційні доходи	2120	Доходи від операційної оренди, операційних курсових різниць, реалізації оборотних активів, відшкодування раніше списаних активів	Кт 74 відповідний субрахунок (Кт 71)
Інші доходи	2240	Дивіденди, відсотки, доходи від участі в капіталі, від реалізації необоротних активів, неопераційних курсових різниць, дохід від реалізації фінансових інвестицій	Кт 74 відповідний субрахунок (Кт 72, 73, 74, 75)
Разом доходи	2280	р.2000 + р.2120 + р.2240	-
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	Виробнича собівартість реалізованої продукції або собівартість реалізованих товарів	Дт 90 (Дт 90)
Інші операційні витрати	2180	Адміністративні витрати, витрати на збут, собівартість реалізованих оборотних активів, втрати від знецінення запасів, втрати від операційних курсових різниць, визнані економічні санкції тощо	Дт 91 (Дт 91, 92, 93, 94, 95)
Інші витрати	2270	Витрати на сплату відсотків, дивідендів, втрати від участі в капіталі, собівартість реалізації фінансових інвестицій, втрати від неопераційних курсових різниць, втрати від уцінки фінансових інвестицій та необоротних активів	Дт 96 (Дт 95, 96, 97, 99)
Разом витрати	2285	р.2050 + р.2180 + р.2270	-
Фінансовий результат до оподаткування	2290	р.2280 - р.2285	-
Податок на прибуток	2300	Сума податку на прибуток за звітний період	Дт 96 (Дт 98)
Чистий прибуток (збиток)	2350	р.2290 - р.2300	

*Джерело: розроблено на основі [17, 32]

Характеристика програм в системі обліку підприємства

«1С:Підприємство Бухгалтерія»	незамінна програма для ведення бухгалтерського і податкового обліку та автоматичного формування звітності підприємства.
М.Е.Doc	програмне забезпечення в Україні, використовується для подання звітності до контролюючих органів та обміну юридично значущими первинними документами між контрагентами в електронному вигляді.
Акцент	є базою для виконання «конфігурацій» на вбудованій мові програмування. програма для ведення бухгалтерського учета и управления предприятием, с возможностью формирования регламентной отчетности. Програма побудована на основі подвійного запису і бухгалтерських принципів.
MASTER:Бухгалтерія	програмний продукт для ведення бухгалтерського та податкового обліку на підприємствах малого та середнього бізнесу, для розрахунку заробітної плати та управління кадрами в бюджетних установах.
jSolutions	система, призначена для автоматизації управлінських та облікових задач підприємств, дозволяє повністю автоматизувати бізнес процеси та мінімізувати витрати, пов'язані з використанням системи.
«Парус-Підприємство»	комплексна система, призначена для автоматизації бізнес задач підприємств малого та середнього бізнесу, великих корпорацій та холдингів, а також бюджетних установ і організацій.
«Парус-Бухгалтерія»	програмний продукт, який дозволяє автоматизувати бухгалтерський і податковий облік в організаціях малого і середнього бізнесу.

Джерело: узагальнено автором на основі даних [22, с. 129].